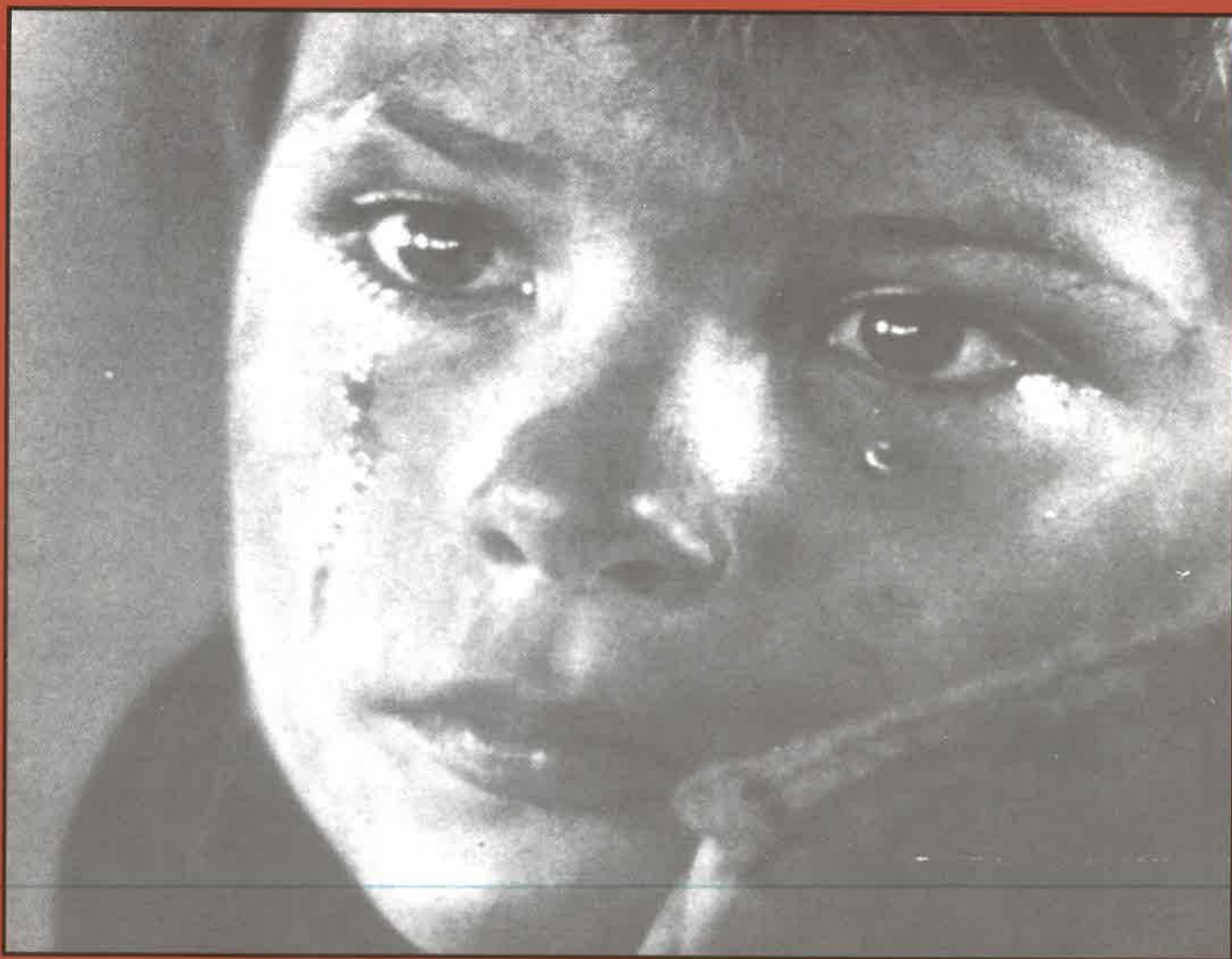

alimara

BUTLLETÍ INFORMATIU
DEL SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL
MARÇ / ABRIL 1990

CONSELL INSULAR
DE MALLORCA

Servei d'Infància i Família: Un servei d'intervenció psicoterapèutica infanto-juvenil.

El projecte de Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant.

Nova experiència de la Coordinadora de Minusvàlids de Balears.

Entrevista amb Felipe González, president del GREC.

El salari social.

ÍNDEX

- 3** Servei d'Infància i Família: Un servei d'intervenció psicoterapèutica infanto-juvenil.
- 8** El projecte de Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant.
- 9** Nova experiència de la Coordinadora de Minusvàlids de Balears.
- 11** Entrevista amb Felipe González, president del GREC.
- 15** Eines per treballar millor.
- 19** Notícies.
- 20** El salari social.

Núm. 18 / MARÇ - ABRIL 1990

Publicació bimestral

Edita: Consell Insular de Mallorca

Redacció: Servei d'Acció Social

Carrer Almudaina, 5

07001 Palma de Mallorca

Tel.: (971) 72 15 05 ext. 286

Telefax (971) 71 90 88

(Atn. Acció Social)

Maquetació i disseny: Ferran Sintes 72 60 67

Impressió: Totgràfic, S.A., S'Arenal

Dip Legal: PM 128 del 1987

PRESENTACIÓ

Encetam aquest número 18 d'ALIMARA amb el reportatge **Servei d'Infància i Família: un servei d'intervenció psicoterapèutica infanto-juvenil** que, fent una anàlisi del seu any i mig llarg d'existència, exposa quin és el marc assistencial en el qual s'insereix, com entén el seu procés d'intervenció i les conclusions a les quals es pot arribar partint de la perspectiva que donen aquests mesos d'experiència.

Sense deixar el món del menor, presentam el número 4 de la **Sèrie monogràfics** que reproduïx el text íntegre de la Convenció sobre els Drets del Nin adoptada per les Nacions Unides, monogràfic que es complementa amb l'article **El projecte de Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant** signat per Maria Rosa Tomàs Granell.

L'apartat **Experiència** l'ocupa el **Taller Ocupacional Aguila** de la Coordinadora de Minusvàlids de Balears, i l'entrevista ens apropa al Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC) a través de l'encontre que tinguérem amb el seu president **Felipe González**.

Per acabar, a **En feim ressò**, hem volgut polsar un tema tractat assíduament tant als mitjans de comunicació generals com als específics: **el salari social**, una pedra de toc polèmica.

el consell insular de mallorca informa

SERVEI D'INFÀNCIA I FAMÍLIA: UN SERVEI D'INTERVENCIÓ PSICOTERAPÈUTICA INFANTO - JUVENIL

El servei d'Infància i Família (S.I.F.) -conegut fins fa poc com Programa de Prevenció de l'Internament i la Institucionalització Infantil i Juvenil (P.P.I.)- neix el juliol de 1988 dins l'àrea del Menor del Consell Insular de Mallorca per donar suport tècnic al procés d'adequació de la Llar de la Infància -sobre aquest procés ha aparegut informació als darrers números d'Alimara-. Des de la seva creació fins al mes d'agost de 1989, el servei depenia orgànicament de la direcció de les Llar del Menor i de la Infància; actualment depèn de la Unitat de Programes i Serveis del Servei d'Acció Social del C.I.M.

El Servei sorgeix i es desenvolupa com un recurs psicoterapèutic especialitzat de nins i joves (de 0 a 18 anys) i se situa en un segon nivell entre els serveis d'Atenció Primària i l'Atenció Terciària, per tant, les demandes d'intervenció al Servei provenen de professionals que treballen a ambdós nivells d'atenció. No s'atenen "demandes espontànies" de les famílies.

L'evolució experimentada pel Servei des de la seva constitució passa per tres períodes ben diferenciats, caracteritzats cada un d'ells per contexts específics, tant en referència al Servei com al marc assistencial en què s'insereix:

Primer període. La intervenció recau en els casos de reintegració familiar de nins de la Llar de la Infància i en el treball amb les demandes específiques de nous internaments a l'esmentada institució i que són susceptibles d'un enfocament psicoterapèutic. Durant aquest període, les demandes al Servei arriben a través de l'assistent social de la Llar de la Infància. Es compta amb dos psicòlegs contractats via INEM i amb el psicòleg de la Llar a temps parcial; poc després s'incorporarà un tercer psicòleg a temps complet. De la Llar es passa a un local del Carrer Reina Maria Cristina de Palma.

El Servei és reconegut dins l'àmbit de Serveis Socials en el context d'atenció a la infància i joventut "desprotegida".

Referent al marc assistencial, quan s'inicien les activitats del S.I.F., el Servei d'Acció Social i el sector del Menor del C.I.M. no tenen una vinculació formal i integrada; a més, coincideix amb el desenvolupament del Servei d'Acció Social a través de la contractació inicial dels equips multiprofessionals comarcals (EMC) i del Centre de Suport Tècnic; amb la incorporació d'alguns treballadors socials a municipis de la part forana; amb la signatura del primer conveni de col·laboració entre el Ministeri d'Assumptes Socials i la CAIB sobre gestió de competències en matèria de menors i amb l'encàrrec a la Universitat Balear d'informes tècnics per a l'elaboració del Pla Quadriennal de Serveis Socials i el Pla de Salut Mental per part de la Comunitat Autònoma.

Segon període. Progressivament, el marc inicial d'intervenció del S.I.F. es veu ampliat davant la inexistència a Mallorca de serveis de salut mental infanto-juvenil especialitzats en el tractament psicoterapèutic de nins i joves.

Des dels diferents sistemes de la xarxa assistencial (judicials, socials, educatius, sanitaris, etc.) es detecten problemàtiques que susciten la demanda al Servei. Les problemàtiques més freqüents són les presentades per famílies amb greus conflictes de relació que solen tenir conseqüències ben conegudes (maltractaments, fracàs o absentisme escolar, pre-delinquència, símptomes psicològics i psicomàtics, etc.) que augmenten la tendència a l'expulsió del nucli familiar (internament).

Les demandes ja són assumides directament pel S.I.F. i donat que és conegut per altres serveis, augmenten i es diversifiquen. Es racionalitza el circuit de derivació al programa dins la xarxa assistencial a través dels primers contactes de

coordinació amb altres institucions; es consolida el treball intern en equip i sub-equips terapèutics i es confeccionen sistemes d'avaluació del programa. A més de la contractació laboral de l'equip per part del Consell, s'incorpora a jornada completa la psicòloga de la Llar de la Infància.

Referent al marc assistencial, finalitza el procés d'adequació de la Llar, unificant-se amb les Llars del Menor; el desenvolupament organitzatiu del Servei d'Acció Social amb la reestructuració i consolidació dels equips multiprofessionals comarcals; augment de treballadors socials als municipis i relació més directa d'aquests amb els EMC; Conveni CAIB-C.I.M. pel desenvolupament del Pla Concertat de Prestacions Bàsiques amb el Ministeri d'Assumptes Socials.

Tercer Període. S'inicia l'agost de 1989 quan el programa passa a dependre formalment del Servei d'Acció Social del C.I.M., en concret de la seva Unitat de Programes i Serveis. Existeix ja una coordinació funcional-formal amb els programes comarcals d'Acció Social en la línia de recolzament des d'un programa especialitzat sectorial a les tres comarques de l'illa. Es consolida i s'incrementa l'activitat assistencial i el treball amb la xarxa de serveis derivats. S'incorpora en aquest període un altre especialista a l'equip.

Referent al marc assistencial, el més rellevant és la signatura del primer conveni de col·laboració en matèria de Menors entre la Conselleria Adjunta a la Presidència (C.A.I.B.) i el Consell Insular de Mallorca, negociant-se les competències i funcions en aquest camp entre ambdues administracions, provocant l'obertura de la Unitat d'Acollida Transitòria per a nins en "protecció" de 0 a 12 anys per part del CIM. Es presenta públicament el Pla Quadriennal de Serveis Socials de la CAIB, actualment en procés d'introducció d'esmenes i a l'espera de debat's al Parlament Balear. També es publica el Pla de Salut Mental de la CAIB com a marc d'ordenació dels recursos assistencials en la matèria i en el qual es proposa la dotació territorial d'equips especialitzats en salut mental infanto-juvenil dins les unitats de salut mental.

El procés d'intervenció

Es considera la intervenció com un procés global, integrat i unitari d'actuacions orientat a la consecució de determinats objectius; aleshores l'orientació és clarament sistèmica. L'objectiu principal de la intervenció és la constitució d'un context terapèutic que permeti la consecució de canvis de llarga durada a l'individu i en el seu entorn vital, de manera que pugui créixer i desenvolupar-se de forma integral i satisfactòria. Es treballa en i amb el context significatiu en el que es produeixen les disfuncions psicològiques i/o relacionals amb objectius i temps limitats.

El procés seguit es pot resumir en: recepció de la demanda formulada per algun professional d'atenció primària o d'altres escalons assistencials; recollida de la màxima informació possible sobre el cas per valorar la seva acceptació o no per part del Servei (una vegada acceptat el cas, s'estudia amb el derivant la manera més adient de comunicar a la família o usuari la remissió del seu cas al nostre Servei). La recepció de la demanda amb l'usuari es realitza telefònicament a través de la

fitxa telefònica que permet una primera investigació relacional del problema; cada setmana es realitzen les reunions clíniques on s'elaboren les primeres hipòtesis sobre el problema, s'assignen les responsabilitats terapèutiques pertinents, s'elaboren els programes d'intervenció definint clarament el context operatiu i se cita a la família i/o a les persones que es considerin necessàries. El nombre màxim de session amb les quals es treballa, en general, de deu amb un interval entre elles de quinze dies a un mes aproximadament. Les primeres reunions permeten avaluar el problema i definir si hi ha condicions i indicacions per a un tractament psicològic. En el cas que sí es requereixi un tractament psicològic, s'elabora un contracte terapèutic en el que es consensuen els objectius a aconseguir.

Una vegada finalitzada la intervenció, o en el cas de produir-se una ruptura del contracte, es contacta amb el derivant al qual se li fa una devolució, se l'informa del procés seguit i se li planteja la modalitat més convenient per al seguiment del cas, suposant que així ho sol·liciti el derivant.

Passat un temps des del darrer contacte amb el sistema demandant (oscil·lant entre 6 mesos, 1 o 3 anys) es realitza una catamnesi, a través de la qual s'avalua el resultat de la intervenció del Servei, així com l'evolució feta pel sistema. Al mateix temps es computa aquesta avaluació del cas amb les informacions i impressions del professional derivant o d'altres professionals que tenen contacte amb el sistema.

ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'EQUIP

El treball de l'equip s'organitza bàsicament en quatre tipus d'activitats diferenciades:

- a) Assistència:
 - Teràpia de família.
 - Teràpia de parella.
 - Teràpia individual.
 - Fitxa telefònica.
 - Assistència telefònica.
 - Atenció a persones relacionades.
 - Catamnesi.

Les entrevistes clíniques es realitzen mitjançant el sistema bicameral (separades per un mirall unidimensional) i en co-teràpia de dos membres de l'equip: terapeuta directe (en contacte directe amb les famílies) i un supervisor (rera el mirall unidimensional).

- b) Reunions internes:
 - Estudi dels casos (derivats).
 - Reunió de l'equip.
 - Sessió clínica (presentació, anàlisi i discussió d'un cas).
 - Discussió teòrica de l'equip (artícles).
 - Treball per sub-equips co-terapèutics (preparació d'entrevistes i posteriors retroaccions).

- c) Reunions externes:
 - Recepció de demandes.
 - Coordinació per casos.
 - Seguiment de casos.
 - Assessorament de casos.
 - Derivació de casos a altres serveis.
 - Reunions de gestió serveis.
 - Coordinació amb la xarxa institucional.
- d) Treball individual:
 - Treball individual de casos.
 - Elaboració d'informes clínics.
 - Lectura, estudis i preparació de documentació.

Sistemes d'enregistrament:

- De casos:
 - Fitxa individual
 - Històries clíniques
- Dels professionals:
 - Fitxa de registre d'activitat diària.
 - Fitxa d'altres.

Conclusions

Després d'aquest any i mig de treball, es creu necessari continuar aprofundint en l'oferta de serveis en una àrea assistencial com la d'atenció psico-terapèutica a la població infanto-juvenil de l'illa.

El Pla Quadriennal de Serveis Socials del Govern Balear, planteja la comarcalització d'aquest Servei introduint el criteri de responsabilitat territorial amb la creació d'un equip per cada una de les tres comarques: Palma, Inca i Manacor. L'absència d'un criteri de territorialitat definit constitueix una important dificultat en el treball d'un servei assistencial com aquest que atén, en principi, a tota la població de Mallorca, la qual cosa, evidentment, resulta impossible.

L'absència de serveis especialitzats d'atenció clínica infanto-juvenil a l'illa està produint una canalització progressiva cap al Servei d'Infància i Família d'aquelles patologies més greus que no són contingudes pels serveis comunitaris, socio-sanitaris i/o educatius, així com els de protecció a la infància.

Així mateix, el Pla de Salut Mental de la CAIB, planteja la necessitat d'oferir una cobertura de serveis de salut mental infanto-juvenil per a tota l'illa que hauran d'atendre a tota la població menor pertanyent a contextos socials i familiars de risc i als de protecció amb problemes psicopatològics individuals o amb trastorns relacionals en el seu medi familiar.

Davant les properes transferències al Govern Balear de les competències en matèria de menors, s'hauran de definir les actuacions, responsabilitats i competències de cada una de les administracions locals.

La implantació d'una infraestructura assistencial mínima en atenció primària de serveis socials de la part forana que el CIM ha anat creant, planteja la necessitat d'introduir un desenvolupament sectorial amb la creació d'una oferta de ser-

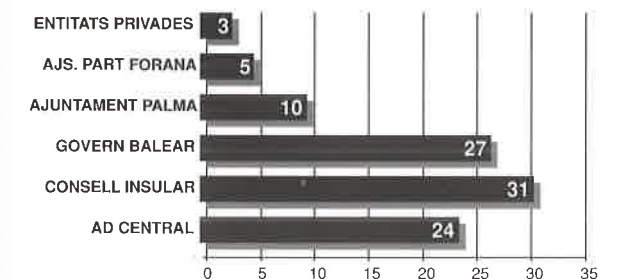
veis especialitzats.

Estam assistint a una conformació progressiva i normalitzadora de xarxes i circuits assistencials a la nostra comunitat a l'àmbit socio-sanitari; el temps que requereix aquest objectiu pot variar en funció de la sincronització existent entre les diferents administracions implicades en el procés.

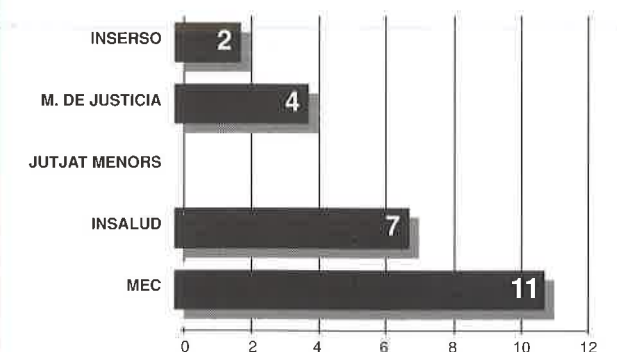
Encara que es pensi que aquest servei pugui integrar-se en els programes de salut mental infanto-juvenil, una vegada que la xarxa de serveis de salut mental s'instauri a la nostra illa, hi ha una dilatada etapa per endavant en la que el Servei d'Infància i Família com a programa especialitzat sectorial en el camp del menor del CIM constituirà un servei ofertat a l'atenció primària comarcal (prioritàriament) articulat, al mateix temps, amb els seus sistemes de suport (equips comarcals) i a més en una perspectiva de descentralització territorial.

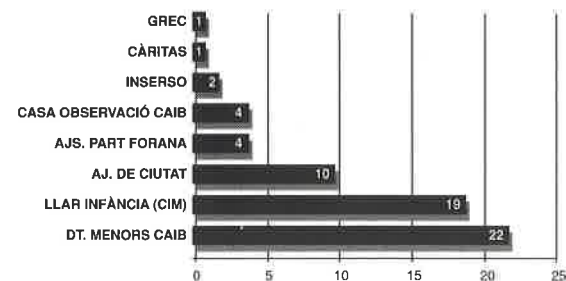
Per altra banda, mitjançant els convenis i acords que el CIM vagi establint successivament amb altres administracions, aquest servei constituirà, així mateix, una oferta especialitzada sectorial a altres nivells assistencials i per altres administracions.

ADMINISTRACIONS DERIVANTS AL S.I.F.

ADMINISTRACIÓ CENTRAL

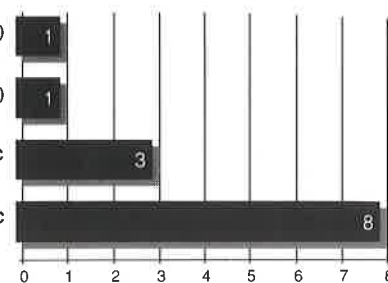
SISTEMES DERIVANTS
(SERVEIS SOCIALS)

FODESMA (CIM)

ESMOES (Municipals)

E. AT. PRIMERENCA MEC

E. PSICOPEDGS. MEC

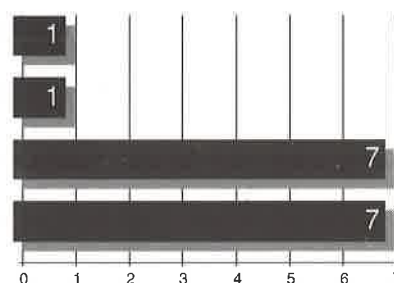
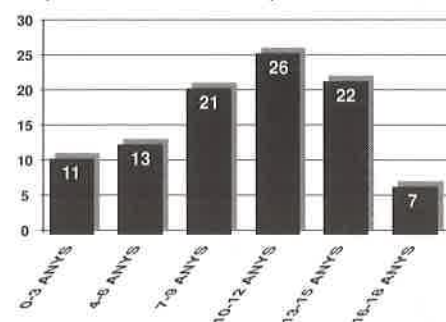
SISTEMES DERIVANTS
(SERVEIS SANITARIS)

C. DIAG. I ORIENTACIÓ

HOSP. PSIQUIÀTRIC

HOSP. GENERAL

U.B. SALUT MENTAL

GRUPS D'EDAT DELS CASOS ATESES
(PACIENTS DESIGNATS)

TAULA 1

Motius de consulta	Nº casos	%
Trastorns de conducta	20	20
Marginació social	11	11
Problemes relacionals	10	10
Psicosis progenitors	8	8
Psicosis primera infància	7	7
Trastorns de la conducta infantil	7	7
Problemes d'emancipació juvenil	6	6
Conductes d'agitació	5	5
Delegació de les funcions parentals	4	4
Depressió infantil	4	4
Abandonament, no assumpció funcions parentals	3	3
Trastorns psicopàtics	3	3
Abusos sexuals	2	2
Dificultats en el procés adoptiu	2	2
Psicosis juvenil	2	2
Problemes psico-somàtics	2	2
Trastorns de l'eliminació (encopresi)	1	1
	100	100

- En relació al lloc de procedència, cal dir que el 80% corresponen a Palma i el 20% restant a la part forana de Mallorca.

Diagnòstic (DSM III R) (1)

	Nº CASOS	%
Trastorns reactius de la vinculació a la infantesa o en el seu inici	15	18,75
Trastorns conducta grupal	12	15
Trastorns generals del desenvolupament	8	10
Trastorns per manca d'atenció amb hiperactivitat	6	7,5
Trastorns negativisme desafiant	5	7,5
Problemes conjugals	4	5
Trastorns depressius	3	3,75
Trastorn psicòtic no especificat	3	3,75
Psicosis post-part	2	2,25
Trastorn per emancipació de l'adolescència-joventut	1	1,25
Personalitat psicopàtica	1	1,25
Conducta antisocial	1	1,25
Pertorbació simple de l'activitat i de l'atenció	1	1,25
Circumstàncies familiars específiques	1	1,25
Trastorns de la personalitat paranoide	1	1,25
Trastorns de l'eliminació (encopresi)	1	1,25
Trastorns del control de l'impuls (cleptomania)	1	1,25
Trastorn limit de la personalitat	1	1,25
Trastorn limit de la personalitat per dependència	1	1,25
Mutisme selectiu	1	1,25
Hipocondria	1	1,25
Distímia	1	1,25
Psicosis maniaco-depressiva	1	1,25
Problemes escolars	1	1,25
Problemes paterno-filials	1	1,25
Abús d'alcohol	1	1,25
Diagnòstics ajornats	1	1,25
	80	100

(1) S'ha utilitzat la classificació diagnòstica de l'Associació Americana de Psiquiatria, havent-se aplicat a 80 dels 100 casos atesos.

Servei d'Infància i Família.

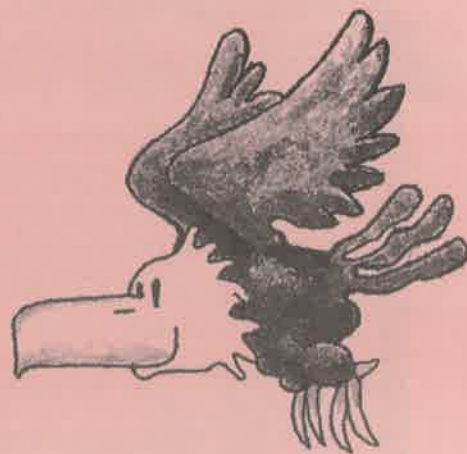
C/. Reina Maria Cristina, 3.

Telèfons: 75 67 13

75 69 25

experiència

NOVA EXPERIÈNCIA DE LA COORDINADORA DE MINUSVÀLIDS DE BALEARS

La Coordinadora de Minusvàlids de Balears, celebrà el passat 22 de febrer l'acte d'inauguració del centre ocupacional Aguila per a persones amb minusvàlues psíquiques, físiques i sensorials. Aprofitant l'esdeveniment, la presidenta de la Federació explicà els motius del per què d'aquest nou centre, argumentant que l'ensenyament, amb totes les seves deficiències, està cobert; les prestacions, encara que insuficients, també; però, en aquests moments històrics en què tots s'han sumat a la Llei d'Integració, bé convençuts dels seus principis, bé per conveniències, el tema de l'ocupació i del camp laboral, encara és una quimera, una pretensió. Les persones amb greus minusvàlues estan, en la majoria dels casos, fora de qualsevol possibilitat d'una integració laboral normalitzada. Aleshores, es feia necessari posar en marxa una experiència d'aquestes característiques per tal d'omplir el buit existent. La Coordinadora, com a moviment d'associacions de minusvàlids, vol i ha d'ésser la portaveu que recordi a la societat en

general i a l'Administració en particular que el dret al treball és per totes les persones, sigui quina sigui la seva condició, la qual cosa dignifica qualsevol ser humà pel fet d'haver nascut. Per tant, tenir una certa qualitat de vida no ha de dependre en cap cas, d'un condicionament físic o psíquic.

L'obertura del taller Aguila ha estat possible gràcies a l'ajuda econòmica oferida per l'Ajuntament de Palma que ha permès fer front a les despeses de lloguer del local, comptar amb un mínim equipament i disposar dels serveis professionals dels educadors que fomentaran amb la seva tasca diària el creixement personal de les persones ateses. Aquest pressupost és suficient per poder mantenir el centre fins al mes de juny d'enguany, però, evidentment, les seves activitats estan pensades per un termini molt més llarg, fins i tot es pretén de crear una xarxa que cobreixi les necessitats de totes les Balears; per això és indispensable que les entitats i institucions prenguin un compromís seriós per valorar aquesta

primera experiència y planifiquin segons aquesta alternativa i en funció dels seus objectius i competències.

TALLER OCUPACIONAL AGUILA

Objectiu general. La finalitat del taller ocupacional és l'adquisició d'una formació que permeti a les persones amb minusvàlues la possibilitat de desenvolupar-se satisfactòriament en la vida. El taller servirà per millorar la seva qualitat de vida, tal com s'ha demostrat en experiències semblants dutes a terme a altres comunitats autònomes, a més d'aconseguir una estabilitat emocional en el seu entorn familiar. Possibilitat de realitzar per si soles determinats actes de la vida quotidiana; millorar la capacitat de comunicació i aconseguir un taller obert i participatiu amb l'entorn, barri i comunitat.

Metodologia. Es basa fonamentalment en el treball en equip, considerant com a prioritari la potenciació dels hàbits d'autonomia i independència. Ensenyança individualitzada i adapta-

da a les necessitats i inquietuds dels alumnes.

Per a facilitar les activitats s'han format dos grups, cada un d'ells compta amb dos educadors la qual cosa permet una millor observació i intervencions més nombroses.

Les activitats del taller se centren en la manipulació, la creació, l'experimentació i la vivència per part dels alumnes.

Tallers en marxa:

- Anivellament cultural
- Ceràmica
- Expressió plàstica
- Dinàmica de grups
- Psicomotricitat

Anivellament cultural. Els objectius principals d'aquest taller són adaptar l'alumne perquè pugui desenvolupar al màxim totes les seves capacitats i valorar a tots i cada un dels alumnes tal com són, ajudant-los a reconèixer les seves capacitats i les dels altres, potenciant d'aquesta manera l'autoconfiança i l'auto-estima. Les activitats s'adeqüen al nivell evolutiu o maduratiu dels alumnes i en cas necessari s'ha pensat en crear un programa

apregui a disfrutar amb ell.

Dinàmica de grups. Amb els grups de dinàmica no es pretén d'aconseguir uns objectius massa ambiciosos a curt termini, ja que es tracta de grups molt variats; sí es pretén, per altra banda, un millor nivell de comunicació, solucionar possibles problemes de convivència dins el taller i posar en comú els temes d'interès.

Per participar en aquest taller es signa un contracte bilateral (terapeuta-participant) en el qual s'esmenten les obligacions i incentius d'ambdues parts. El terapeuta duu el control del grup de forma oberta i indirecta, centrant la dinàmica en aspiracions concretes del grup i fins i tot en aspiracions individuals. Els temes elegits sorgeixen de les pròpies demandes del grup i de l'assessorament de l'equip d'educadors una vegada hagi detectat les necessitats.

Psicomotricitat. S'afavoreix, per al domini corporal, la relació i la comunicació que la persona estableix amb el món que l'envolta. S'intenta un coneixement i consciència del propi cos

tònica de menor a més gran dificultat.

Activitats complementàries. Els objectius d'aquestes activitats són afavorir i multiplicar els contactes individuals i dur una relació amb ells en els moments col·lectius per donar-los una certa consciència d'ells mateixos i començar a ensenyar-los a ésser autònoms en els seus actes quotidians. També es realitzen sortides per a conèixer l'entorn (barri, ciutat, activitats culturals, etc.).

Personal i funcions. El centre compta amb un gerent que s'encarrega principalment dels aspectes relacionats amb la relació laboral, pressupostos, assistència a reunions puntuals per a planificació i avaluació. Un assistent social que supervisa i ofereix assessorament; informa i recicla l'equip; segueix, de manera general, les activitats; planifica i serveix de figura representativa entre l'empresa i l'equip tècnic del taller i entre aquest i altres entitats. Una psicòloga que és la responsable directa del taller. Atén grupalment i individual als alumnes i als seus familiars; recolza l'equip respecte de l'organització i funcionament intern i és l'encarregada del taller de dinàmica de grups. La resta de tallers compten amb els seus respectius educadors que duen a terme les activitats pròpies de cada taller, elaboren conjuntament els programes a realitzar, informen del procés que segueixen els alumnes a les reunions de l'equip i avaluen els resultats.

En línies generals, aquestes són les funcions que desenvolupa l'equip constituït per posar en marxa el nou centre del qual, com ja avançàvem al nº 16 d'Alimara, us hem donat informació detallada.

Per acabar, volem remarcar quatre aspectes puntuals. El centre està ubicat al Carrer San Dámaso nº 10; en principi funcionarà de gener a juliol de 1990, l'horari és de 9,30 a 13,30 hores de dilluns a divendres i té una capacitat de 15 places.

Coordinadora de Minusvàlids.

específic i individualitzat per a cada un d'ells.

Ceràmica i expressió plàstica. Es pretén l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per al desenvolupament de les capacitats pre-laborals; el desenvolupament de les capacitats expressivo-artístiques cap a un pensament creatiu; posar l'alumne en contacte amb el món de l'art i que

(esquema corporal) mitjançant tècniques de respiració-relaxació. El control de diverses coordinacions globals i segmentàries. Desenvolupament del domini motriu. Reeduació de les activitats tòniques. Equilibri estàtic i dinàmic, etc. Per tal de fer efectiu el taller, es té en compte el nivell evolutiu o maduratiu de l'alumne i les seves possibilitats físiques, adequant les sessions a la seva capacitat i seguint la

entrevista

ENTREVISTA A FELIPE GONZÁLEZ President del GREC

"Amb la denominació Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors, es constitueix una associació sense afany de lucre, la funció de la qual s'estableix a l'article 3 i les seves finalitats s'assenyalen a l'article 4 d'aquests estatuts". Més o manco així diu l'article 1 dels estatuts del GREC. Sembla que tot seguit hauríem de transcriure els articles 3 i 4 perquè quedàs més completa la informació que sobre aquesta associació volem transmetre, però amb la conversa que mantenim amb Felipe González, el seu President, sobre aquests i altres aspectes és, pensam, més que suficient per aclarir les possibles incògnites que puguin existir.

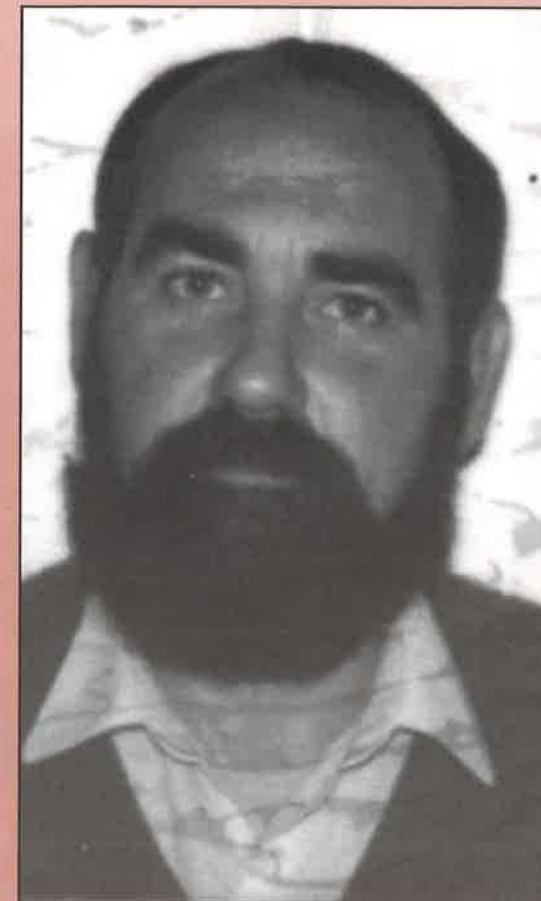
Felipe González. Abans de la implantació dels Serveis Socials d'Atenció Primària de l'Ajuntament de Palma, determinats barris ja havien comptat amb una experiència de treball de carrer amb menors. Amb la posada en marxa d'aquests serveis per part de l'Administració local es pensa que es dotarà d'educadors amb més recursos per aquests i altres barris de Ciutat. Però el que ha passat és que el sector de població infanto-juvenil més marginat segueix desatès pels professio-

nals de l'Ajuntament que treballen sols amb una població, diguem-ne, més "normalitzada". Degut a aquesta circumstància i fruit d'una demanda expressada per voluntaris i professionals de diverses barriades es constitueix el GREC per oferir una resposta a les necessitats no cobertes dels menors i joves inadaptats.

Es constitueix com una associació que actualment compta amb 150 socis, el 50% dels quals són voluntaris preocupats pels temes referents al

menor (associacions de veïns, grups d'acció social, etc.) i l'altre 50% són professionals de tot tipus que incideixen en el camp (educadors, monitors, pedagogs, assistents socials, etc.)

Alimara.- La Junta directiva de la vostra associació està integrada per un president, un secretari, un tresorer i quatre vocals elegits per l'assemblea general de socis i amb una periodicitat en el càrrec de dos anys: les funcions suposam que seran les pròpies de tota junta directiva com a tal; ara bé, referent a la resta de socis, les seves funcions i responsabilitats, es limiten a l'elecció de la Junta i al pagament de la quota mensual establerta o existeixen canals oberts de participació que

per persones preocupades pel tema i que de forma totalment voluntària i sense cap tipus de remuneració, ben al contrari, pagant una quota, realitzen activitats en el camp del menor, i per altra banda el programa creat per l'associació, defensat per tots els socis, que a través de convenis, prestació de serveis o subvencions pot ésser requerit per entitats públiques o privades.

Per exemple, tenim una subvenció importantíssima de la Direcció General de Protecció Jurídica del Menor, que ha valorat molt positivament el nostre programa, que ens permet tenir contractats educadors que intervenen en diverses barriades. Amb altres institucions, com Càritas, ajuntaments o entitats comunitàries, tenim convenis o contractes de servei, depenent del cas, que suposen per part nostra o bé assessorament o bé supervisió, o bé gestió directa de la intervenció però finançada per la institució contractant. Sigui la que sigui la institució que ens contracta i el tipus de servei que precisi de nosaltres el que sí deixam clar de principi és que s'han de respectar les bases socio-educatives que figuren al programa, volem i estam treballant de forma independent sense pressions de cap tipus. És més, vull aprofitar aquest espai per agrair a la Direcció General de Joventut i especialment a Sebastià Roig, la inestimable ajuda que ens ha oferit des de l'inici del programa, recolzant i aportant la seva col·laboració sempre que ha estat precis.

A.- Sembla poc creïble la no existència de pressions.

permeten una implicació més activa?

F.G.- Els socis són el pilar fonamental de l'associació; qualsevol persona pot ésser soci del GREC. El primer de tot s'ha de comprometre a pagar com a mínim 300 ptes. mensuals; després, si desitja una participació més activa, pot incloure's a qualsevol de les quatre comissions existents (comissió de treball socio-educatiu i projectes d'actuació; comissió de documentació, informació i formació; comissió de coordinació i relacions exteriors i comissió de seguiment i denúncia) al cap de les quals, i com a responsables, figuren els quatre vocals de la Junta directiva. No hi ha un límit quant al nombre de membres. Es pot pensar en un principi que engrossir una comissió pot resultar inoperant, però insistisc en un factor importantíssim i és que tots són voluntaris, aleshores moltes vegades els compromisos que

s'adquireixen no es duen a la pràctica; per això mateix, com més membres hi hagi millor, ja que sempre n'hi haurà entre tots 8 o 10 que duguin a terme les activitats.

A.- Ningú cobra un duro per la tasca que realitza?

F.G.- Efectivament. Quan parlem d'associació sempre parlem de voluntaris que, com tots, no cobren res per la tasca que realitzen. Distint és quan parlem del programa que duu a terme el GREC que sí disposa de fonts de finançament que permeten tenir contractats un director de programa, un gerent, un supervisor-formador i els 14 educadors que ara mateix estan repartits per diversos barris de Palma i altres zones de Mallorca.

És a dir, el que s'ha de diferenciar clarament és, per una banda, l'associació com a tal, constituïda

F.G.- Nosaltres tenim clar que anam adreçats a una tipologia de població molt concreta i que volem treballar amb ella d'una manera determinada; si pels motius que siguin, l'entitat contractadora vol modificar aspectes que considerem fonamentals del nostre programa, no ho acceptam, malgrat que això suposi que quedi desatesa una zona i malgrat que es perdi la contractació.

De totes maneres, pens que el tema del menor a la nostra comunitat havia arribat a una situació de conflicte tan gran, tan sense sortida, que s'havien de cercar alternatives. Aquestes alternatives existeixen des de fa temps, el que passa és que no eren considerades per por a la seva no rendibilitat; però nosaltres, com queda reflectit a la memòria de 1989, hem demostrat que qualitativament i quantitativa són rendibles. Degut a això rebem nombroses ofertes.

Seguint amb el tema de les possibles pressions, cal dir que nosaltres treballam molt profundament els tres nivells, el de moviments ciutadans, el tècnic i el polític; sabem que una decisió política no és suficient per variar el nostre programa, molt manco si comptam amb el recolzament tècnic i ciutadà. Per exemple, recentment, la Federació d'Associacions de Veïns ens ha demanat que exercim com a assessors de la Federació en tots els temes que afecten el menor, la qual cosa vol dir que si tenim el suport i la confiança, entre d'altres, d'una entitat d'aquestes característiques, difícilment decisions polítiques ens obligaran a modificar aspectes fonamentals que es contemplin al programa.

A.- A la base d'aquest programa que tant defensau, ¿en què consisteix el treball realitzat per l'educador, peça clau, amb l'assessorament de la resta de professionals que

col.laboren amb vosaltres?

F.G.- Pensam que s'ha de treballar a partir de les causes, la intervenció de l'educador està perfectament estructurada. La primera passa és conèixer les mancances que té el menor, principalment l'adolescent, ja que treballam sobretot amb adolescents, a nivell individual, familiar, escolar, de formació professional, a nivell jurídic, de drogues, etc., és a dir treballar totes aquelles mancances que es produeixen en el desenvolupament evolutiu de la persona, tot evitant que quan l'al·lot creui els 16 anys sigui carn de presidi, sinó que tenguí l'oportunitat de decidir i que sàpiga que té capacitats; es trenca l'etiquetatge de nin dolent. Potenciam totes les aptituds positives que té i les anam reforçant continuament. L'educador ve a ésser el pont entre ell i una societat amb uns determinats valors que el rebutja i a la que ell tampoc hi vol pertànyer. Es treballa molt el temps lliure, però

LA CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DEL NIN ADOPTADA PER L' ASSEMBLEA GENERAL DE NACIONS UNIDES

monogràfic document n.º 4

L'Assemblea General de Nacions Unides, celebrada dia 20 de novembre, adoptà la Convenció sobre els Drets del Nin. Dia 20 de novembre, també fou la data en què l'Assemblea General de Nacions Unides proclamà la Declaració dels Drets

del Nin l'any 1959.

La Convenció adoptada modifica i consolida les normes existents i introdueix una gamma d'aspectes relativament nous i molt importants; és una Convenció exhaustiva dels Drets Humans, resultants de l'estreta col·laboració entre països industrialitzats i països en desenvolupament; i ja constitueix la Primera Declaració Política, obligatòria dels Drets del Nin, exigint una decisió activa per part dels Estats que individualment l'han ratificada.

El text de la Convenció, a través de 54 articles, reconeix el nin com individu, les necessitats del qual evolucionen amb la seva edat i la seva maduresa. Conseqüentment, aquesta Convenció s'estén més enllà dels tractats existents, tractant d'equilibrar els Drets del Nin i les obligacions dels pares o d'altres persones que tenen una responsabilitat per a la supervivència, el desenvolupament i protecció del nin, donant-li el dret a participar en el seu present i el seu futur.

L'elaboració i redacció dels 54 articles de la Convenció ha estat llarga i intensa. Començà l'any 1979 quan es creà un grup de treball per la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides compost pels 43 Estats membres de la Comissió. L'any 1983, i en el procés de redacció, s'obrí a les organitzacions no governamentals.

CONVENCIÓN SOBRE LOS DERECHOS DEL NIÑO

TEXTO OFICIAL

Reconociendo que en todos los países del mundo hay niños que viven en condiciones excepcionalmente difíciles y que esos niños necesitan especial consideración, teniendo debidamente en cuenta la importancia de las tradiciones y los valores culturales de cada pueblo en la protección y el desarrollo armonioso del niño, reconociendo la importancia de la cooperación internacional para el mejoramiento de las condiciones de vida de los niños en todos los países, en particular en los países en desarrollo,

han convenido lo siguiente:

PARTE I Artículo 1

Para los efectos de la presente Convención, se entiende por niño todo ser humano menor de 18 años de edad, salvo que, en virtud de la ley que le sea aplicable, haya alcanzado antes la mayoría de edad.

Artículo 2

1. Los Estados Partes en la presente

Convención respetarán los derechos enunciados en esta Convención y asegurarán su aplicación a cada niño sujeto a su jurisdicción, sin distinción alguna, independientemente de la raza, el color, el sexo, el idioma, la religión, la opinión política o de otra índole, el origen nacional, étnico o social, la posición económica, los impedimentos físicos, el nacimiento o cualquier otra condición del niño, de sus padres o de sus tutores.

2. Los Estados Partes tomarán todas las medidas apropiadas para asegurar que el niño sea protegido contra toda forma de discriminación o castigo por causa de la condición, las actividades, las opiniones expresadas o las creencias de sus padres, de sus tutores o de sus familiares.

Artículo 3

1. En todas las medidas concernientes a los niños, que tomen las instituciones públicas o privadas de bienestar social, los tribunales, las autoridades administrativas o los órganos legislativos una consideración primordial a que se atenderá será el interés superior del niño.

2. Los Estados Partes se comprometen a asegurar al niño la protección y el cuidado que sean necesarios para su bienestar, teniendo en cuenta los derechos y deberes de sus padres, tutores u otras personas responsables de él ante la ley y, con ese fin, tomarán todas las medidas legislativas y administrativas adecuadas.

3. Los Estados Partes se asegurarán de que las instituciones, servicios e instalaciones responsables del cuidado o la protección de los niños se ajusten a las normas establecidas por las autoridades competentes, especialmente en materia de seguridad, sanidad, número e idoneidad de su personal y supervisión competente.

Artículo 4

Los Estados Partes adoptarán todas las medidas administrativas, legislativas y de otra índole apropiadas para dar efectividad a los derechos reconocidos en la presente Convención. En lo que respecta a los derechos económicos, sociales y culturales, los Estados Partes adoptarán esas medidas de conformidad con los recursos de que dispongan y, cuando sea necesario, dentro de la cooperación internacional.

Artículo 5

Los Estados Partes respetarán las responsabilidades, los derechos y los deberes de los padres o, en su caso, de los familiares o la comunidad, según establezca la costumbre local, de los tutores u otras personas encargadas legalmente del niño de impartirle, en consonancia con la evolución de sus facultades, dirección y orientación apropiadas para que el niño ejerza los derechos reconocidos en la presente Convención.

Artículo 6

1. Los Estados Partes reconocen que todo niño tiene el derecho intrínseco a la vida.

2. Los Estados Partes garantizarán en la máxima medida posible la supervivencia y el desarrollo del niño

Artículo 7

1. El niño será registrado inmediatamente después de su nacimiento y tendrá derecho desde éste a un nombre, a adquirir una nacionalidad y, en la medida de lo posible a conocer sus padres y a ser cuidado por ellos.

2. Los Estados Partes velarán por la aplicación de estos derechos de conformidad con su legislación nacional y las obligaciones que hayan contraído en virtud de los instrumentos internacionales pertinentes en esta esfera, sobre todo cuando el niño resultara de otro modo apátrida.

Artículo 8

1. Los Estados Partes se comprometen a respetar el derecho del niño a preservar su identidad, incluidos la nacionalidad, nombre y relaciones familiares de conformidad con la ley sin injerencias ilícitas.

2. Cuando un niño sea privado ilegalmente de alguno de los elementos de su identidad o de todos ellos, los Estados Partes deberán prestar la asistencia y protección apropiadas con miras a restablecer rápidamente su identidad.

Artículo 9

1. Los Estados Partes velarán por que el niño no sea separado de sus padres contra la voluntad de éstos, excepto cuando, a reserva de revisión judicial, las autoridades competentes determinen, de conformidad con la ley y los procedimientos aplicables, que tal separación es necesaria en el interés superior del niño. Tal determinación puede ser necesaria en un caso particular, por ejemplo, en un caso en que el niño sea objeto de maltrato o descuido por parte de sus padres o cuando éstos viven separados y debe adoptarse una decisión acerca del lugar de residencia del niño.

2. En cualquier procedimiento entablado de conformidad con el párrafo 1, se ofrecerá a todas las partes interesadas la oportunidad de participar en él y de dar a conocer sus opiniones.

3. Los Estados Partes respetarán el derecho del niño que esté separado de uno o de ambos padres a mantener relaciones personales y contacto directo con ambos padres de modo regular, salvo si ello es contrario al interés superior del niño.

4. Cuando esa separación sea resultado de una medida adoptada por un Estado Parte, como la detención, el encarcelamiento, el exilio, la deportación o el fallecimiento (incluido el fallecimiento debido a

cualquier causa mientras la persona está encarcelada por el Estado) de uno de los padres o de ambos o bien del niño, el Estado Parte proporcionará, cuando se le pida, a los padres, al niño o, si procede, a otro familiar, información básica acerca del paradero del familiar o familiares ausentes, a no ser que ello resultase perjudicial para el bienestar del niño. Los Estados Partes se cerciorarán además de que la presentación de tal petición no entrañe por sí misma consecuencias desfavorables para él o los interesados.

Artículo 10

1. De conformidad con la obligación que incumbe a los Estados Partes a tenor de lo dispuesto en el párrafo 1 del artículo 9, toda solicitud hecha por un niño o por sus padres para entrar en un Estado Parte o para salir de él a los efectos de la reunión de la familia será atendida por los Estados Partes de manera favorable, humanitaria y expeditiva. Los Estados Partes garantizarán, además, que la presentación de tal petición no traerá consecuencias desfavorables para los peticionantes ni para sus familiares.

2. El niño cuyos padres residan en Estados diferentes tendrá derecho a mantener periódicamente, salvo en circunstancias excepcionales, relaciones personales y contactos directos con ambos padres. Con tal fin, y de conformidad con la obligación asumida por los Estados Partes en virtud del párrafo 1 del artículo 9, los Estados Partes respetarán el derecho del niño y de sus padres a salir de cualquier país, incluido el propio, y de entrar en su propio país. El derecho de salir de cualquier país estará sujeto solamente a las restricciones estipuladas por ley y que sean necesarias para proteger la seguridad nacional, el orden público, la salud o la moral públicas o los derechos y libertades de otras personas y estén en consonancia con los demás derechos reconocidos por la presente Convención.

Artículo 11

1. Los Estados Partes adoptarán medidas para luchar contra los traslados ilícitos de niños al extranjero y la retención ilícita de niños en el extranjero.

2. Para este fin, los Estados Partes promoverán la conclusión de acuerdos bilaterales o multilaterales o la adhesión a acuerdos existentes.

Artículo 12

1. Los Estados Partes en la presente Convención garantizarán al niño que esté en condiciones de formarse un juicio propio el derecho de expresar su opinión libremente en todos los asuntos que afectan al niño, teniéndose debidamente en cuenta las opiniones del niño, en función de la edad y madurez del niño.

2. Con tal fin, se dará en particular al niño oportunidad de ser escuchado en todo procedimiento judicial o administrativo que afecte al niño, ya sea directamente o por medio de un representante o de un órgano apropiado, de conformidad con las normas de procedimiento de ley nacional.

Artículo 13

1. El niño tendrá derecho a la libertad de expresión, ese derecho incluirá la libertad de buscar, recibir y difundir informaciones e ideas de todo tipo, sin consideración de fronteras, ya sea oralmente, por escrito o impresas, en forma artística o por cualquier otro medio elegido por el niño.

2. El ejercicio de tal derecho podrá estar sujeto a ciertas restricciones, que serán únicamente las que la ley prevea y sean necesarias:

a) Para el respeto de los derechos o la reputación de los demás; o

b) Para la protección de la seguridad nacional o el orden público o para proteger la salud o la moral públicas.

Artículo 14

1. Los Estados Partes respetarán el derecho del niño a la libertad de pensamiento, de conciencia y de religión.

2. Los Estados Partes respetarán los derechos y deberes de los padres y, en su caso, de los tutores, de impartir dirección al niño en el ejercicio de su derecho de modo conforme a la evolución de sus facultades.

3. La libertad de manifestar su religión o sus creencias sólo podrá ser objeto de las limitaciones prescritas por la ley que sean necesarias para proteger la seguridad, el orden, la salud o la moral públicas o los derechos y libertades fundamentales de terceros.

Artículo 15

1. Los Estados Partes reconocen los derechos del niño a la libertad de asociación y a la libertad de celebrar reuniones pacíficas.

2. No se impondrán restricciones al ejercicio de estos derechos distintas de las establecidas en conformidad con la ley y que sean necesarias en una sociedad democrática, en interés de la seguridad nacional o pública, el orden público, la protección de la salud y la moral pública o la protección de los derechos y libertades de terceros.

Artículo 16

1. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño a no ser objeto de injerencias arbitrarias o ilegales en su vida privada, su familia, su domicilio o su correspondencia, ni de ataques ilegales a su honra o a su reputación.

2. El niño tiene derecho a la protección de la ley contra tales injerencias o ataques.

Artículo 17

1. Los Estados Partes reconocen la importante función que desempeñan los medios de comunicación social y velarán por que el niño tenga acceso a información y material procedentes de diversas fuentes nacionales e internacionales, en especial la información y el material que tengan por finalidad promover su bienestar social, espiritual y moral y su salud física y mental. Con tal objeto, los Estados Partes:

a) Alentarán a los medios de comunicación de masas a difundir información y materiales de interés social y cultural para el niño, de conformidad con el espíritu del artículo 29;

b) Promoverán la cooperación internacional en la producción, el intercambio y la difusión de esa información y esos materiales procedentes de diversas fuentes culturales, nacionales e internacionales;

c) Alentarán la producción y difusión de libros para niños;

d) Alentarán a los medios de comunicación de masas a que tengan particularmente en cuenta las necesidades lingüísticas del niño perteneciente a un grupo minoritario o que sea indígena;

e) Promoverán la elaboración de directrices apropiadas para proteger al niño contra toda información y material perjudicial para su bienestar, teniendo en cuenta las disposiciones de los artículos 13 y 18.

Artículo 18

1. Incumbirá a los padres o, en su caso, a los tutores la responsabilidad primordial de la crianza y el desarrollo del niño. Su preocupación fundamental será el interés superior del niño.

2. A los efectos de garantizar y promover los derechos enunciados en esta Convención, los Estados Partes prestarán la asistencia apropiada a los padres y a los tutores para el desempeño de sus funciones en lo que respecta a la crianza del niño y velarán por la creación de instituciones, instalaciones y servicios para el cuidado de los niños.

3. Los Estados Partes adoptarán todas las medidas apropiadas para que los niños cuyos padres trabajan tengan derecho a beneficiarse de los servicios e instalaciones de guarda de los niños a los que pueden acogerse.

Artículo 19

1. Los Estados Partes adoptarán todas las medidas legislativas, administrativas, sociales y educativas apropiadas para proteger al niño contra toda forma de violencia, perjuicio o abuso físico o mental, descuido o trato negligente, malos tratos o explotación, incluido el abuso sexual, mientras el niño se encuentre bajo custodia de los padres, de un tutor o de cualquier otra per-

sona que lo tenga a su cargo.

2. Esas medidas de protección deberían comprender, según corresponda, procedimientos eficaces, para el establecimiento de programas sociales con objeto de promocionar la asistencia necesaria al niño y a quienes cuidan de él, así como para otras formas de prevención y para la identificación, notificación, remisión a una institución, investigación, tratamiento y observación ulterior de los casos antes descritos de malos tratos al niño y, según corresponda, la intervención judicial.

Artículo 20

1. Los niños temporal o permanentemente privados de su medio familiar, o cuyo superior interés exija que no permanezcan en ese medio, tendrán derecho a la protección y asistencia especiales del Estado.

2. Los Estados Partes asegurarán, de conformidad con sus leyes nacionales, otros tipos de cuidado para esos niños.

3. Entre esos cuidados figurarán, entre otras cosas, la colocación en otra familia, la Kafala del derecho islámico, la adopción, o, de ser necesario, la colocación en instituciones adecuadas de protección de menores. Al considerar las soluciones, se prestará particular atención a la conveniencia de que haya continuidad en la educación del niño y a su origen étnico, religioso, cultural y lingüístico.

Artículo 21

Los Estados que reconocen y/o permiten el sistema de adopción, cuidarán de que el interés superior del niño sea la consideración primordial y:

a) Velarán por que la adopción del niño sólo sea autorizada por las autoridades competentes, las cuales determinarán con arreglo a las leyes y a los procedimientos aplicables sobre la base de toda la información pertinente y fidedigna, que la adopción es admisible en vista de la situación jurídica del niño en relación con sus padres, parientes y tutores, y que, cuando así se requiera, las personas interesadas hayan dado con conocimiento de causa su consentimiento a la adopción sobre la base del asesoramiento que pueda ser necesario;

b) Reconocerán que la adopción por personas que residan en otro país puede ser considerada como otro medio de cuidar del niño, en el caso de que éste no pueda ser colocado en un hogar de guarda o entregado a una familia adoptiva o no pueda ser atendido de manera adecuada en el país de origen;

c) Velarán por que el niño objeto de adopción en otro país goce de salvaguardias y normas equivalentes a las existentes respecto de la adopción por personas que residan en el mismo país;

d) Adoptarán todas las medidas apropiadas para garantizar que, en el caso de

adopción por personas que residan en otro país, la colocación no dé lugar a beneficios financieros indebidos para quienes participan en ella;

e) Promoverán, cuando corresponda, los objetivos del presente artículo mediante la concertación de arreglos o acuerdos bilaterales o multilaterales y se esforzarán, dentro de este marco, por garantizar que la colocación del niño en otro país se efectúe por medio de las autoridades u organismos competentes.

Artículo 22

1. Los Estados Partes adoptarán medidas adecuadas para lograr que el niño que solicite el estatuto de refugiado o que sea considerado refugiado de conformidad con el derecho y los procedimientos internacionales o internos aplicables reciba, tanto si está solo como si está acompañado de sus padres o de cualquier otra persona, la protección y la asistencia humanitaria adecuadas para el disfrute de los derechos pertinentes enunciados en esta Convención y en otros instrumentos internacionales de derechos humanos o de carácter humanitario en que dichos Estados sean partes.

2. A tal efecto, los Estados Partes cooperarán, en la forma que estimen apropiada, en todos los esfuerzos de las Naciones Unidas y demás organizaciones internacionales competentes y organizaciones no gubernamentales que cooperen con las Naciones Unidas por proteger y ayudar a tal niño y localizar a los padres o a otros miembros de la familia de todo niño refugiado, a fin de obtener la información necesaria para que se reúna con su familia. En los casos en que no se pueda localizar a ninguno de los padres o miembros de la familia, se concederá al niño la misma protección que a cualquier otro niño privado permanente o temporalmente de su medio familiar, por cualquier motivo, como se dispone en la presente Convención.

Artículo 23

1. Los Estados Partes reconocen que el niño mental o físicamente impedido deberá disfrutar de una vida plena y decente en condiciones que aseguren dignidad, permitan llegar a bastarse a sí mismo y faciliten la participación activa del niño en la comunidad.

2. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño impedido a recibir cuidados especiales y alentarán y asegurarán, con sujeción a los recursos disponibles, la prestación del niño que reúna las condiciones requeridas y a los responsables de su cuidado de la asistencia que se solicite y que sea adecuada al estado del niño y a las circunstancias de sus padres o de otras personas que cuiden de él.

3. En atención a las necesidades especiales del niño impedido, la asistencia que se preste conforme al párrafo 2 será gratui-

ta siempre que sea posible, habida cuenta de la situación económica de los padres o de las otras personas que cuiden del niño, y estará destinada a asegurar que el niño impedido tenga un acceso efectivo a la educación, la capacitación, los servicios sanitarios, los servicios de rehabilitación, la preparación para el empleo y las oportunidades de esparcimiento y reciba tales servicios en forma conducente a que el niño logre la integración social y el desarrollo individual, incluido su desarrollo cultural y espiritual, en la máxima medida posible.

4. Los Estados Partes promoverán, con espíritu de cooperación internacional, el intercambio de información adecuada en la esfera de la atención sanitaria preventiva y del tratamiento médico, psicológico y funcional de los niños impedidos, incluida la difusión de la información sobre los métodos de rehabilitación y los servicios de enseñanza y formación profesional, así como el acceso a esa información a fin de que los Estados Partes puedan mejorar su capacidad y conocimientos y ampliar su experiencia en estas esferas. A este respecto, se tendrán especialmente en cuenta las necesidades de los países en desarrollo.

Artículo 24

1. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño al disfrute del más alto nivel posible de salud y a servicios para el tratamiento de las enfermedades y la rehabilitación de la salud. Los Estados Partes se esforzarán por asegurar que ningún niño sea privado de su derecho al disfrute de esos servicios sanitarios.

2. Los Estados Partes asegurarán la plena aplicación de este derecho y, en particular, adoptarán las medidas apropiadas para:

a) Reducir la mortalidad infantil y en la niñez;

b) Asegurar la prestación de la asistencia médica y la atención sanitaria que sean necesarias a todos los niños, haciendo hincapié en el desarrollo de la atención primaria de salud;

c) Combatir las enfermedades y la malnutrición en el marco de la atención primaria de salud mediante, entre otras cosas, la aplicación de tecnologías de fácil acceso y el suministro de alimentos nutritivos adecuados y agua potable salubre, teniendo en cuenta los peligros y riesgos de contaminación del medio ambiente;

d) Asegurar atención sanitaria apropiada a las mujeres embarazadas;

e) Asegurar que todos los sectores de la sociedad, y en particular los padres y los niños, conozcan los principios básicos de la salud y la nutrición de los niños, las ventajas de la lactancia materna, la higiene y el saneamiento ambiental y las medidas de

prevención de accidentes, tengan acceso a la educación pertinente y reciban apoyo en la aplicación de esos conocimientos;

f) Desarrollar la atención preventiva de la salud, la orientación a los padres y la educación y servicios en materia de planificación de la familia;

3. Los Estados Partes adoptarán todas las medidas eficaces y apropiadas posibles para abolir las prácticas tradicionales que sean perjudiciales para la salud de los niños.

4. Los Estados Partes se comprometen a promover y alentar la cooperación internacional con miras a lograr progresivamente la plena realización del derecho reconocido en este artículo. A este respecto, se tendrán plenamente en cuenta las necesidades de los países en desarrollo.

Artículo 25

Los Estados Partes reconocen el derecho del niño que ha sido internado en un establecimiento por las autoridades competentes para los fines de atención, protección o tratamiento de salud física o mental, a un examen periódico del tratamiento a que esté sometido y de todas las demás circunstancias propias de su internación

Artículo 26

1. Los Estados Partes reconocerán a todos los niños el derecho a beneficiarse de la seguridad social y adoptarán las medidas necesarias para lograr la plena realización de este derecho de conformidad con la legislación nacional.

2. Las prestaciones deberían concederse, cuando corresponda, teniendo en cuenta los recursos y la situación del niño y de las personas que sean responsables del mantenimiento del niño, así como cualquier otra consideración pertinente a una solicitud de prestaciones hecha por el niño o en su nombre.

Artículo 27

1. Los Estados Partes reconocen el derecho de todo niño a un nivel de vida adecuado para su desarrollo físico, mental, espiritual, moral y social.

2. A los padres u otras personas responsables por el niño les incumbe la responsabilidad primordial de proporcionar, dentro de sus posibilidades y medios económicos, las condiciones de vida que sean necesarias para el desarrollo del niño.

3. Los Estados Partes, de acuerdo con las condiciones nacionales y con arreglo a sus medios, adoptarán medidas apropiadas para ayudar a los padres y a otras personas responsables por el niño a dar efectividad a este derecho y, en caso necesario, proporcionarán asistencia material y programas de apoyo, particularmente con respecto a la nutrición, el vestuario y la vivienda.

4. Los Estados Partes tomarán todas las

medidas apropiadas para asegurar el pago de la pensión alimenticia por parte de los padres u otras personas que tengan la responsabilidad financiera por el niño, tanto si viven en el Estado Parte como si viven en el extranjero. En particular, cuando la persona que tenga la responsabilidad financiera por el niño resida en un país diferente de aquel en que resida el niño, los Estados Partes promoverán la adhesión a los convenios internacionales o la conclusión de dichos convenios, así como la concertación de cualesquiera otros arreglos apropiados.

Artículo 28

1. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño a la educación y, con objeto de conseguir progresivamente y en condiciones de igualdad de oportunidades ese derecho, deberán en particular:

a) Implantar la enseñanza primaria obligatoria y gratuita para todos;

b) Fomentar el desarrollo, en sus distintas formas, de la enseñanza secundaria, incluida la enseñanza general y profesional, hacer que dispongan de ella y tengan acceso a ella todos los niños y adoptar medidas apropiadas tales como la implantación de la enseñanza gratuita y la concesión de asistencia financiera en caso de necesidad

c) Hacer la enseñanza superior accesible a todos, sobre la base de la capacidad, por cuantos medios sean apropiados;

d) Hacer disponibles y accesibles a todos los niños la información y orientación en cuestiones educacionales y profesionales;

e) Adoptar medidas para fomentar la asistencia regular a las escuelas y reducir las tasas de abandono escolar.

2. Los Estados Partes adoptarán cuantas medidas sean adecuadas para velar por que la disciplina escolar se administre de modo compatible con la dignidad humana del niño y de conformidad con la presente Convención.

3. Los Estados Partes fomentarán y alentarán la cooperación internacional en cuestiones de educación, en particular a fin de contribuir a eliminar la ignorancia y el analfabetismo en todo el mundo y de facilitar el acceso a los conocimientos técnicos y a los métodos modernos de enseñanza. A este respecto, se tendrán especialmente en cuenta las necesidades de los países en desarrollo.

Artículo 29

1. Los Estados Partes convienen en que la educación del niño deberá estar encaminada a:

a) El desarrollo de la personalidad, las aptitudes y la capacidad mental y física del niño hasta su máximo potencial;

b) El desarrollo del respeto de los derechos humanos y las libertades fundamenta-

les y de los principios consagrados en la Carta de las Naciones Unidas;

c) El desarrollo del respeto de los padres del niño, de su propia identidad cultural, de su idioma y de sus valores nacionales del país en que vive el niño, del país de que sea originario y de las civilizaciones distintas de la suya;

d) La preparación del niño para una vida responsable en una sociedad libre, con espíritu de comprensión, paz, tolerancia, igualdad de los sexos y amistad entre todos los pueblos, grupos étnicos, nacionales y religiosos y personas de origen indígena;

e) El desarrollo del respeto del medio ambiente natural.

2. Nada de lo dispuesto en este artículo o en el artículo 28 se interpretará como una restricción de la libertad de los particulares y de las entidades para establecer y dirigir instituciones de enseñanza, a condición de que se respeten los principios enunciados en el párrafo 1 de este artículo y de que la educación impartida en tales instituciones se ajuste a las normas mínimas que prescribe el Estado.

Artículo 30

En los Estados en que existan minorías étnicas, religiosas o lingüísticas o personas de origen indígena, no se negará a un niño que pertenezca a tales minorías o que sea indígena el derecho que le corresponde, en común con los demás miembros de un grupo, a tener su propia vida cultural, a profesar y practicar su propia religión, o a emplear su propio idioma.

Artículo 31

1. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño al descanso y el esparcimiento, al juego y a las actividades apropiadas para su edad y a participar libremente en la vida cultural y en las artes.

2. Los Estados Partes respetarán y promoverán el derecho del niño a participar plenamente en la vida cultural y artística y propiciarán oportunidades apropiadas, en condiciones de igualdad, de participar en la vida cultural, artística, recreativa y de esparcimiento.

Artículo 32

1. Los Estados Partes reconocen el derecho del niño a estar protegido contra la explotación económica y contra el desempeño de cualquier trabajo que pueda ser peligroso o entorpecer su educación, o que sea nocivo para su salud o para su desarrollo físico, mental, espiritual, moral o social.

2. Los Estados Partes adoptarán medidas legislativas y administrativas, sociales y educacionales para asegurar la aplicación de este artículo. Con ese propósito y teniendo en cuenta las disposiciones perti-

nentes de otros instrumentos, los Estados Partes, en particular:

a) Fijarán una edad o edades mínimas para trabajar;

b) Dispondrán la reglamentación apropiada de los horarios y condiciones de trabajo; y

c) Estipularán las penalidades u otras sanciones apropiadas para asegurar la aplicación eficaz de este artículo.

Artículo 33

Los Estados Partes adoptarán todas las medidas apropiadas, incluso medidas legislativas, sociales y educacionales, para proteger a los niños del uso ilícito de los estupefacientes y sustancias psicotrópicas enumerados en los tratados internacionales pertinentes, y para impedir que se utilice a niños en la producción y el tráfico ilícitos de esas sustancias.

Artículo 34

Los Estados Partes se comprometen a proteger al niño contra todas las formas de explotación y abuso sexuales. Con este fin, los Estados Partes tomarán, en particular, todas las medidas de carácter nacional, bilateral y multilateral que sean necesarias para impedir:

a) La incitación o la coacción para que un niño se dedique a cualquier actividad sexual ilegal;

b) La explotación del niño en la prostitución u otras prácticas sexuales ilegales.

c) La explotación del niño en espectáculos o materiales pornográficos.

Artículo 35

Los Estados Partes tomarán todas las medidas de carácter nacional, bilateral y multilateral que sean necesarias para impedir el secuestro, la venta o la trata de niños para cualquier fin o en cualquier forma.

Artículo 36

Los Estados Partes en la presente Convención protegerán al niño contra todas las otras formas de explotación que sean perjudiciales para cualquier aspecto de su bienestar.

Artículo 37

Los Estados Partes velarán por que:

a) Ningún niño sea sometido a torturas ni a otros tratos o penas crueles, inhumanos o degradantes. En particular, no se impondrá la pena capital ni la de prisión perpetua sin posibilidad de excarcelación por delitos cometidos por menores de 18 años de edad.

b) Ningún niño será privado de su libertad ilegal o arbitrariamente. La detención, encarcelamiento o prisión de un niño se utilizará tan sólo como medida de último recurso y durante el período más breve

que proceda.

c) Todo niño privado de libertad será tratado con la humanidad y respeto que merece la dignidad inherente a la persona humana, y de manera que se tengan en cuenta las necesidades físicas, sociales, culturales, morales y psicológicas de las personas de su edad. En particular, todo niño privado de libertad estará separado de los adultos, a menos que ello se considere contrario al interés superior del niño, y tendrá derecho a mantener contacto con su familia por medio de correspondencia y de visitas, salvo en circunstancias excepcionales.

d) Todo niño privado de su libertad tendrá derecho a un pronto acceso a la asistencia jurídica y otra adecuada, así como derecho a impugnar la legalidad de la privación de su libertad ante un tribunal u otra autoridad competente, imparcial e independiente, y a una pronta decisión sobre dicha acción.

Artículo 38

1. Los Estados Partes se comprometen a respetar y velar por que se respeten las normas del derecho internacional humanitario que son aplicables a ellos en los conflictos armados que sean pertinentes para el niño.

2. Los Estados Partes adoptarán todas las medidas posibles para asegurar que las personas que aún no hayan cumplido los 15 años de edad no participen directamente en las hostilidades.

3. Los Estados Partes se abstendrán de reclutar en las fuerzas armadas a las personas que no hayan cumplido los 15 años de edad. Si reclutan personas mayores de 15 años, pero menores de 18, los Estados Partes procurarán dar prioridad a los de más edad.

4. De conformidad con las obligaciones dimanadas del derecho internacional humanitario de proteger a la población civil durante los conflictos armados, los Estados Partes adoptarán todas las medidas posibles para asegurar la protección y el cuidado de los niños afectados por un conflicto armado.

Artículo 39

Los Estados Partes adoptarán todas las medidas apropiadas para promover la recuperación física y psicológica y la reintegración social de todo niño víctima de: cualesquiera formas de abandono, explotación, o abuso, tortura u otra forma de tratos o penas crueles, inhumanos o degradantes; o conflictos armados. Esa recuperación y reintegración se llevarán a cabo en un ambiente que fomente la salud, el respeto de sí mismo y la dignidad del niño.

Artículo 40

1. Los Estados Partes reconocen el

derecho de todo niño que sea considerado, acusado o declarado culpable de infringir las leyes penales a ser tratado de manera acorde con el fomento de su sentido de la dignidad y el valor, que fortalezca el respeto del niño por los derechos humanos y las libertades fundamentales de terceros y en la que se tenga en cuenta la edad del niño y la importancia de promover la reintegración del niño y de que éste asuma una función constructiva en la sociedad.

2. Con ese fin, y habida cuenta de las disposiciones pertinentes de los instrumentos internacionales, los Estados Partes garantizarán, en particular que:

a) Ningún niño sea considerado, acusado o declarado culpable de infringir las leyes penales por actos u omisiones que no estaban prohibidos por las leyes nacionales e internacionales en el momento en que se cometieron.

b) El niño considerado culpable o acusado de infringir las leyes penales tenga, por lo menos, las siguientes garantías:

i) Será presumido inocente mientras no se pruebe su culpabilidad conforme a la ley;

ii) Será informado sin demora y directamente de los cargos que pesan contra él, y en casos apropiados, por intermedio de sus padres o su tutor, y dispondrá de asistencia jurídica u otra asistencia adecuada en la preparación y presentación de su defensa;

iii) La causa será dirimida sin demora por la autoridad u órgano competente, independientemente e imparcial en una audiencia equitativa conforme a la Ley, en presencia de un asesor jurídico u otro tipo de asesor adecuado, a menos que se considere que ello sería contrario al mejor interés del niño, teniendo en cuenta en particular su edad o situación, sus padres o tutores;

iv) No será obligado a prestar testimonio o a declararse culpable, y podrá interrogar o hacer que se interroge a testigos de cargo y obtener la participación e interrogatorio de testigos en su favor en condiciones de igualdad;

v) En caso de que se considere que ha infringido las leyes penales, esta decisión y toda medida impuesta como consecuencia de la misma será sometida a una autoridad u órgano judicial superior competente, independiente e imparcial, conforme a lo prescrito por la ley;

vi) El niño tendrá la libre asistencia de un intérprete si no comprende o no habla el idioma utilizado;

vii) Se respetará plenamente su vida privada en todas las fases del procedimiento.

3. Los Estados Partes tomarán medidas apropiadas para promover el establecimiento de leyes, procedimientos, autorida-

des e instituciones aplicables específicamente a los niños que sean considerados, acusados o declarados culpables de infringir las leyes penales y, en particular, examinarán:

a) La posibilidad de establecer una edad mínima antes de la cual se supondrá que los niños no tienen capacidad para infringir leyes penales;

b) Siempre que sea apropiado, la conveniencia de tratar a esos niños sin recurrir a procedimientos judiciales, respetando plenamente los derechos humanos y las salvaguardias jurídicas.

4. Se dispondrá de diversas disposiciones, tales como el cuidado, las órdenes de orientación y supervisión, el asesoramiento, la libertad vigilada, la colocación familiar, los programas de enseñanza y formación profesional, así como otras posibilidades alternativas a la internación en instituciones, asegurándose de que los niños sean tratados de manera apropiada para su bienestar y que guarde proporción tanto con las circunstancias como con el delito.

Artículo 41

Nada de lo dispuesto en la presente Convención afectará a las disposiciones que sean más conducentes a la realización de los derechos del niño y que puedan estar recogidas en:

a) el derecho de un Estado Parte; o

b) el derecho internacional vigente con respecto a dicho Estado.

PARTE II

Artículo 42

Los Estados Partes se comprometen a dar a conocer ampliamente los principios y disposiciones de la Convención por medios eficaces y apropiados, tanto a los adultos como a los niños.

Artículo 43

1. Con la finalidad de examinar los progresos realizados en el cumplimiento de las obligaciones contraídas por los Estados Partes en la presente Convención, se establecerá un Comité de los Derechos del Niño que desempeñará las funciones que a continuación se estipulan.

2. El Comité estará integrado por diez expertos de gran integridad moral y reconocida competencia en las esferas reguladas por la Convención. Los miembros del Comité serán elegidos por los Estados Partes entre sus nacionales y ejercerán sus funciones a título personal, teniéndose debidamente en cuenta la distribución geográfica, así como los principales sistemas jurídicos.

3. Los miembros del comité serán elegidos, en votación secreta, de una lista de personas designadas por los Estados

Partes. Cada Estado podrá designar una persona escogida entre sus propios nacionales.

4. La elección inicial se celebrará a más tardar seis meses después de la entrada en vigor de la presente Convención y ulteriormente cada dos años. Con cuatro meses, como mínimo, de antelación respecto a la fecha de cada elección, el Secretario General de las Naciones Unidas dirigirá una carta a los Estados Partes invitándoles a que presenten sus candidaturas en un plazo de dos meses. El Secretario General preparará después de una lista en la que figurarán por orden alfabético todos los candidatos propuestos, con indicación de los Estados Partes que los hayan designado, y la comunicará a los Estados Partes en la presente Convención.

5. Las elecciones se celebrarán en una reunión de los Estados Partes convocada por el Secretario General en la Sede de las Naciones Unidas. En esa reunión, en la que la presencia de dos tercios de los Estados Partes constituirá quórum, las personas seleccionadas para formar parte del Comité serán aquellos candidatos que obtengan el mayor número de votos y una mayoría absoluta de los votos de los representantes de los Estados Partes presentes y votantes.

6. Los miembros del Comité serán elegidos por un período de cuatro años. Podrán ser reelegidos si se presenta de nuevo su candidatura. El mandato de cinco de los miembros elegidos en la primera elección expirará al cabo de dos años; inmediatamente después de efectuada la primera elección, el Presidente de la reunión en que ésta se celebre elegirá por sorteo los nombres de esos cinco miembros.

7. Si un miembro del Comité muere o dimite o declara que por cualquier otra causa no puede seguir desempeñando sus funciones en el Comité, el Estado Parte que propuso a ese miembro designará entre sus propios nacionales a otro experto para ejercer el mandato hasta su término, a reserva de la aprobación del Comité.

8. El Comité adoptará su propio reglamento.

9. El Comité elegirá su Mesa por un período de dos años.

10. Las reuniones del Comité se celebrarán normalmente en la Sede de las Naciones Unidas o en cualquier otro lugar conveniente que determine el Comité. El Comité se reunirá normalmente todos los años. La duración de las reuniones del Comité será determinada y revisada, si procediera, por una reunión de los Estados Partes en la presente Convención, a reserva de la aprobación de la Asamblea General.

10 bis. El Secretario General de las

Naciones Unidas proporcionará el personal y los servicios necesarios para el desempeño eficaz de las funciones del Comité establecido en virtud de la presente Convención.

11. [Prevía aprobación de la Asamblea General, los miembros del Comité establecido en virtud de la presente Convención recibirán emolumentos con cargo a los fondos de las Naciones Unidas, según las condiciones que la Asamblea pueda establecer.]

[12. Los Estados Partes serán responsables de los gastos en que se incurra en relación con la celebración de las reuniones de los Estados Partes y del Comité, incluido el reembolso a las Naciones Unidas de cualesquiera gastos, tales como, gastos de personal e instalaciones, en que incurran las Naciones Unidas de conformidad con el párrafo 10 bis del presente artículo.]

Artículo 44

1. Los Estados Partes se comprometen a presentar al Comité, por conducto del Secretario General de las Naciones Unidas, informes sobre las medidas que hayan adoptado para dar efecto a los derechos reconocidos en la Convención y sobre el progreso que hayan realizado en cuanto al goce de esos derechos:

a) En el plazo de dos años a partir de la fecha en la que cada Estado Parte haya entrado en vigor la presente Convención;

b) En lo sucesivo, cada cinco años.

2. Los informes preparados en virtud del presente artículo deberán indicar las circunstancias y dificultades, si las hubiere, que afecten al grado de cumplimiento de las obligaciones derivadas de la presente Convención. Deberán asimismo contener información suficiente para que el Comité tenga cabal comprensión de la aplicación de la Convención en el país de que se trate.

3. Los Estados Partes que hayan presentado un informe inicial completo al Comité no necesitan repetir en sucesivos informes presentados de conformidad con lo dispuesto en el inciso b) del párrafo 1 la información básica presentada anteriormente.

4. El Comité podrá pedir a los Estados Partes más información relativa a la aplicación de la Convención.

5. El Comité presentará cada dos años a la Asamblea General de las Naciones Unidas, por conducto del Consejo Económico y Social, informes sobre sus actividades.

6. Los Estados Partes tendrán sus informes a la amplia disposición del público de sus países respectivos.

Artículo 45

Con el objeto de fomentar la aplicación efectiva de la Convención y de estimular la cooperación internacional en la esfera regulada por la Convención:

a) Los organismos especializados, el UNICEF y demás órganos de las Naciones Unidas tendrán derecho a estar representados en el examen de la aplicación de aquellas disposiciones de la presente Convención comprendidas en el ámbito de su mandato. El Comité podrá invitar a los organismos especializados, al UNICEF y a otros órganos competentes que considere apropiados a que proporcionen asesoramiento especializado sobre la aplicación de la Convención en los sectores que son de incumbencia de sus respectivos mandatos. El Comité podrá invitar a los organismos especializados, al UNICEF y demás órganos de las Naciones Unidas a que presenten informes sobre la aplicación de aquellas disposiciones de la presente Convención comprendidas en el ámbito de sus actividades;

b) El Comité transmitirá, según estime conveniente, a los organismos especializados, al UNICEF y a otros órganos competentes, los informes de los Estados Partes que contengan una solicitud de asesoramiento o de asistencia técnica, en los que se indique esa necesidad, junto con las observaciones y sugerencias del Comité, si las hubiere, acerca de esas solicitudes o indicaciones;

c) El Comité podrá recomendar a la Asamblea General que pida al Secretario General que efectúe, en su nombre, estudios sobre cuestiones concretas relativas a los derechos del niño;

d) El Comité podrá formular sugerencias y recomendaciones generales basadas en la información recibida en virtud de los artículos 44 y 45 de la presente Convención.

Dichas sugerencias y recomendaciones generales deberán transmitirse a los Estados Partes interesados y notificarse a la Asamblea General, junto con los comentarios, si los hubiere, de los Estados Partes.

PARTE III

Artículo 46

La presente Convención estará abierta a la firma de todos los Estados.

Artículo 47

La presente Convención está sujeta a ratificación. Los instrumentos de ratificación se depositarán en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

Artículo 48

La presente Convención permanecerá abierta a la adhesión de cualquier Estado. Los instrumentos de adhesión serán depositados en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

Artículo 49

1. La presente Convención entrará en vigor el trigésimo día siguiente a la fecha en que haya sido depositado el vigésimo instrumento de ratificación o de adhesión en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

2. Para cada Estado que ratifique la Convención o se adhiera a ella después de haber sido depositado el vigésimo instrumento de ratificación o de adhesión, la Convención entrará en vigor el trigésimo día después del depósito por tal Estado de su instrumento de ratificación o adhesión.

Artículo 50

1. Todo Estado Parte podrá proponer una enmienda y depositarla en poder del Secretario de las Naciones Unidas. El Secretario General comunicará la enmienda propuesta a los Estados Partes, pidiéndoles que le notifique si desean que se convoque una conferencia de Estados Partes con el fin de examinar la propuesta y someterla a votación. Si dentro de los cuatro meses siguientes a la fecha de esa notificación un tercio, al menos, de los Estados Partes se declara en favor de tal convocatoria en la conferencia, será sometida por el Secretario General a todos los Estados Partes para su aceptación.

2. Toda enmienda adoptada de conformidad con el párrafo 1 del presente artículo entrará en vigor cuando haya sido aprobada por la Asamblea General de las Naciones Unidas y aceptada por una mayoría de dos tercios de los Estados Partes.

3. Cuando las enmiendas entren en vigor serán obligatorias para los Estados Partes que hayan aceptado, en tanto que los demás Estados Partes seguirán obligados por las disposiciones de la presente Convención y por las enmiendas anteriores que hayan aceptado.

Artículo 51

1. El Secretario General de las Naciones Unidas recibirá y comunicará a todos los Estados el texto de las reservas formuladas por el Estado en el momento de la ratificación o de la adhesión.

2. No se aceptará ninguna reserva incompatible con el objeto y el propósito de la presente Convención.

3. Toda reserva podrá ser retirada en cualquier momento por medio de una notificación hecha por escrito al Secretario General de las Naciones Unidas, quien

informará a todos los Estados. Esa notificación surtirá efecto en la fecha de su recepción por el Secretario General.

Artículo 52
Todo Estado Parte podrá denunciar la presente Convención mediante notificación hecha por escrito al Secretario General de las Naciones Unidas. La denuncia surtirá efecto un año después de la fecha en que la notificación haya sido recibida por el Secretario General.

Artículo 53
Se designa depositario de la presente Convención al Secretario General de las Naciones Unidas.

Artículo 54
El original de la presente Convención, cuyos textos en árabe, chino, español, francés, inglés y ruso son igualmente auténticos, se depositará en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

AOCIACIÓN UNICEF-ESPAÑA
COMITE ESPANOL DEL UNICEF
Seu Central
Mauricio Legendre, 36 - 28046 Madrid -
Tel. 733 40 00

SUBCOMITÉ D'ANDALUSIA
Pasaje Ateneo, 5, 2º J. Apto. C
41001 Sevilla;

Chalet La Roca
Camino Cruz de Caravaca, 87
04008 Almería

Del. Prov. Córdoba
Diego de León, 4, 1.º izda.
14002 Córdoba

Del. Prov. Granada
Pº. de Ronda, 79, 1º. pl., local 8
18004 Granada

Del. Prov. Huelva
Avda. Martín Alonso Pinzón, 11
21003 Huelva

Del. Prov. Jaén
Plaza Cruz Rueda, 3
23002 Jaén

Del. Loc. Marbella
Los Verdiales. Casa Santa Nuria
29600 Marbella (Málaga)

SUBCOMITÉ D'ARAGÓ
Independencia, 24
(Centro Independencia, S-06)
50004 Zaragoza

Del. Prov. Huesca
Obispo Ram, 3, 2.º C /
22002 Huesca

Del. Prov. Teruel
Comandante Fortea, 2, 3º
44001 Terue

ASTÚRIES
Del. Loc. Gijón
General Solchaga, 6 bajo
33201 Gijón (Asturias)

Del. Prov. Oviedo
Cervantes, 15 bajo
33004 Oviedo

SUBCOMITÉ DE BALEARS
Puigdorfila, 8 baixos
07001 Palma de Mallorca

Del. Prov. Eivissa
Ignacio Wallis, 11
07800 Eivissa

Del. Prov. Menorca
Arravaleta, 13A, 2.º /
07702 Maó

CANÀRIES
Del. Prov. Las Palmas de Gran Canaria
León y Castillo, 269
35005 Las Palmas de Gran Canaria

Del. Prov. Tenerife
Rambla General Franco, 53
Dirección Territorial de Salud
38006 Santa Cruz de Tenerife

SUBCOMITÉ DE CANTÀBRIA
Rualasal, 7, 3.º /
39001 Santander

CASTELLA-LA MANXA
Del. Prov. Guadalajara
Avda. Fernández Iparraguirre, 12
19001 Guadalajara

Del. Local Talavera
Plaza Cardenal Tenorio, 2
45600 Talavera de la Reina (Toledo)

SUBCOMITÉ DE CASTELLA-LLEÓ
Industrias, 2 /
47005 Valladolid

Del. Prov. Avila
Estrada, 2, 2.º, puerta 27 /
05001 Avila

Del. Prov. Burgos
Plaza Alonso Martínez, 7A, 4.º
09003 Burgos

Del. Prov. León
Independencia, 5, 6.º C /
24001 León

Del. Loc. Ponferrada
Avda. de la Puebla, 29, 1.º
24400 Ponferrada (León)

Del. Prov. Salamanca
Plaza Constitución, 1
(Consejería de Educación y Cultura)
37001 Salamanca

Del. Prov. Segovia
Avda. Fernández Ladreda, 20
40002 Segovia

Del. Prov. Soria
Plaza José Antonio, 1
42004 Soria

Del. Prov. Zamora
Avda. Requejo, 4, despacho 14
49002 Zamora

SUBCOMITÉ DE CATALUNYA
Aribau, 39 baixos
08011 Barcelona

Del. Local Figueres
Sant Pau 99
17600 Figueres (Girona)

Del. Prov. Girona
Carrer Nou, 8, 2.º /
17001 Girona

Del. Prov. Lleida
Arc del Pont, 3 /
25007 Lleida

Del. Prov. Tarragona
Avda. M.ª Cristina, s/n.
Edifici de Sanitat /
43002 Tarragona

SUBCOMITÉ DE LA COMUNITAT VALENCIANA
Avda. Marqués de Sotelo, 5
46002 València

Del. Prov. / General Lacy. 4 /
03003 Alacant

Del. Prov. Castelló
Hermanos Bou, 26, Centro Social
12003 Castelló

EXTREMADURA
Del. Prov. Badajoz
El Tercia, 1, 2.º B /
06002 Badajoz

Del. Prov. Cáceres
Avda. Virgen de la Montaña, 1
10004 Caceres

SUBCOMITÉ DE GALICIA
Hórreo, 19, local 34
15702 Santiago de Compostela

Del. Prov. La Coruña
Linares Rivas, 44 bajo /
15005 La Coruña

Del. Prov. Lugo
Montevideo, 9
(Conselleria de Sanidad y Consumo)
27071 Lugo

Del. Prov. Orense
Concejo, 16, 5º A /
27004 Orense

Del. Prov. Pontevedra
Peregrina, 29, 1º /
36001 Pontevedra

SUBCOMITÉ DE MADRID
Mauricio Legendre, 36 /
28046 Madrid

SUBCOMITÉ DE MURCIA
Santa Teresa, 16, 4º

SUBCOMITÉ DE NAVARRA
Carlos III, 25, 1.º
31002 Pamplona

SUBCOMITÉ DEL PAIS BASC
Ledesma, 22
48001 Bilbao (Biscaia)

SUBCOMITÉ DE LA RIOJA
Plaza Europa. Estación de Autobuses
(entreplanta)
26003 Logroño

F.G.- No, almanco no necessària-ment. Per exemple i perquè et facis una idea de com seleccionam als educadors que treballen amb nosaltres, et diré que un 50% de la puntuació que oferim correspon a l'actitud personal que detectam a través d'una entrevista; ens interessa sobre-tot que sigui una persona amb facilitat per connectar amb els joves; si a més a més té titulació, millor, però és el que menys ens interessa. El que sí valoram és que tengui una formació específica perquè sàpiga, de principi, a què s'enfronta i les característiques dels al.lots que haurà d'atendre. Ara bé, una vegada seleccionats i a mesura que van exercint, reben per part nostra una gran quantitat de formació, a més de comptar amb una hora setmanal de coordinació i una altra de supervisió; sabem que això encareix el programa ja que els supervisors són professionals que, evidentment, cobren per la seva tasca; però també sabem que és imprescindible ja que en aquests espais es canalitzen els conflictes de l'educador i s'exposen les dificultats quotidianes en què es troben. Hem de pensar que l'activitat es fa permanentment al carrer, vivint cada dia amb la realitat més crua, en els despatxos es fa poca feina; per evitar invertir massa temps en estudis i investigacions, aprofitam les ja realitzades per altres professionals o entitats. Per molt meravellós que sigui un programa sobre el paper, per molt ben pensat que estigui, quan es duu a la pràctica es presenten quantitat de problemes que des d'un despatx ni tan sols es plantegen.

A.- Darrerament en aquest camp estan proliferant nombroses denominacions que poden conduir a confusió: educadors socials, educadors de carrer, educadors de medi obert, de medi tancat, educadors de família...

F.G.- Aquest és un problema que jo atribuesc a un error històric. Tant per les escoles especialitzades com

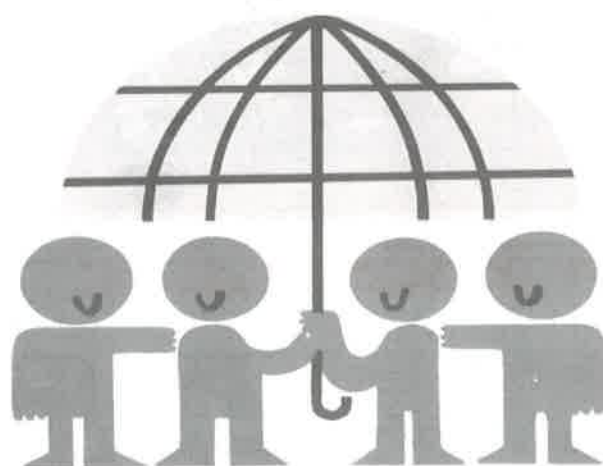
per l'Associació Internacional d'Educadors Especialitzats, el tema està reconegut de la següent manera: existeixen únicament educadors especialitzats que tendeixen a convertir-se en educadors socials a través de les facultats de Pedagogia, però això passarà al nostre país a partir de 1992; el que existeix ara al nostre Estat són educadors de medi obert i de medi tancat, depenent del context on desenvolupin la seva tasca (carrer-institució). Parlar d'educador de medi obert i d'educador de carrer és el mateix. El que defineix en major grau un educador de carrer és la tipologia de població amb què treballa, és a dir, amb aquells al.lots que estan al marge de circuits normalitzats (clubs d'esplai, clubs de joves, fins i tot l'escola, etc.). No tenen res a veure amb els animadors socio-culturals que treballen únicament el temps lliure. El que passa a Palma és que es dona la circumstància de què funcionen sota el mateix nom (educadors de carrer) professionals amb distintes funcions i treballant amb distintes tipologies de població i d'aquí pot venir la confusió.

Podríem estendre'ns molt més parlant sobre el menor amb aquest professional que duu més de quinze anys treballant aquest camp, però l'espai disponible no ens permet estendre'ns més. El que sí ens permetem és acabar amb la inclusió de l'adreça i telèfon del GREC perquè tots aquells que desitgin més informació sobre l'associació o col.laborar amb ella hi puguin contactar:

GREC
c. Benet Pons i Fàbregues 25, baixos
07007 Palma de Mallorca / TL. 248353

col.laboració

El projecte de Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant

La publicació ALIMARA sovint es fa ressò de la problemàtica infantil, assenyalant situacions concretes de maltractaments i marginació dins el món de la infància a Mallorca.

L'objectiu d'aquest article és donar a conèixer el projecte de Convenció de l'ONU sobre els drets de l'infant i contribuir al debat/diàleg sobre la realitat d'aquest col·lectiu dins la societat, col·laborant a obrir vies de millorament.

Al llarg de deu anys les Nacions Unides han elaborat un text sobre els drets de l'infant que ha d'esdevenir un instrument jurídic vinculant per als estats. La reflexió sobre la infància no és recent, ja al 1924 es va fer la primera temptativa de codificar en un sol text les condicions fonamentals a les que els infants tenen dret.

El 1959 l'Assemblea General de l'ONU va adoptar unànimement la "Declaració dels Drets de l'Infant", deu principis que afirmen que "la humanitat deu a l'infant el millor que pot donar-li". De llavors ençà, la Declaració ha orientat les iniciatives de protecció de la infància tant públiques com privades. Ara, trenta anys després, la UNICEF ha fet una crida als dirigents de tots els països perquè es convoqui la cimera de caps d'estat a fi i efecte d'adoptar una Convenció internacional sobre els drets de l'infant. Els infants es troben en perill, ja que 40.000 moren diàriament en el món i altres queden marcats per la fam, la misèria o els conflictes. La Convenció complementa la Declaració de 1959 fent a la societat responsable davant la llei del compliment de les obligacions que donen sentit als respectius drets; més encara, demana que s'ajudi als estats que per manca de recursos no poden atendre degudament els drets dels infants en el seu país i pren també en consideració els greus problemes de protecció de la infància que es plantegen freqüentment en els països rics.

S'ha donat una passa important ja que la Convenció de l'ONU

sobre els drets dels infants serà un instrument jurídic vinculant pels estats signants.

La Convenció té 54 articles que contemplen els drets fonamentals de tots els menors com són, entre d'altres, el de tenir un

nom, el de la identitat i la seva preservació, el de no separació dels pares, el de reunió de la família, el d'expressió, informació i llibertat de pensament, consciència i religió, així com llibertat d'associació. Sobre el maltractament als menors, tema sobre el qual existeix una especial sensibilització per part de l'opinió pública, la Convenció estableix que "és obligació de l'Estat protegir l'infant contra qualsevol mena de maltractament, abús i explotació de tipus físic, psíquic o sexual".

Aquesta iniciativa suposarà un avanç considerable si tenim en compte que el 90% de la població infantil mundial es troba en el tercer món; l'explotació laboral, els maltractaments, les tortures o les privacions de llibertat s'hauran d'allunyar de la vida quotidiana dels menors de tot el món. Els països signants hauran d'adoptar mesures que permetin dotar en aquest sector de població d'un nivell de vida adient i un nivell el més alt possible de salut, educació, etc. Malgrat tot, els països més pobres, avui per avui, no podran comprometre's a facilitar als infants tot el que promulga la Convenció, per tant no estaran en condicions de signar-la.

Hem de preparar-nos per la recepció d'aquest text que, un cop s'aprovi, serà un codi de conducta a seguir pels estats, organitzacions privades i individus envers els infants. Esperam que l'Estat espanyol sigui un dels que ratifiquin la Convenció de l'ONU sobre els drets de l'infant que per primera vegada els hi reconeix uns drets civils i polítics fins ara inexistents.

Maria Rosa Tomàs Granell

Llicenciada en Filosofia y Lletres.

Membre de la Comissió de la Infància de JUSTICIA I PAU de Mallorca.

eines per treballar millor

LEGISLACIÓ

MINISTERI PER A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

RESOLUCIÓ de 9 de març de 1990 de la Secretaria d'Estat per a les Administracions Territorials per la qual s'ordena la publicació de l'Acord del Consell de Ministres de 2 de març de 1990 sobre Convenis de Col.laboració entre l'Administració de l'Estat i les Comunitats Autònomes (BOE nº 65 de 16 de març de 1990).

B.O.C.A.I.B.

CONSELLERIA DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL

ORDRE del Conseller de Sanitat i Seguretat Social de dia 19 de gener de 1990 de constitució de la Comissió d'Ordenació Sanitària Territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. (BOCAIB nº 23 de 20 de març de 1990).

CONSELLERIA D'ECONOMIA I HISENDA

ORDRE del Conseller d'Economia i Hisenda de 23 de febrer de 1990 de confecció de pressupostos generals de la CAIB per a 1991 (BOCAIB nº 31 de 10 de març de 1990).

CONSELLERIA ADJUNTA A PRESIDÈNCIA

DECRET 29/1990, de 5 d'abril, de regulació d'activitats de temps lliure infantils i juvenils (BOCAIB nº 47 de 17 d'abril de 1990).

B.O.E.

MINISTERI DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL

ORDRE de 24 de febrer de 1990 per la qual es desenvolupen les normes bàsiques de cotització a la Seguretat Social, Desocupació, Fons de Garantia Salarial i Formació Professional, contingudes en el Reial Decret 234/1990 de 23 de febrer (BOE nº 50 de 27 de febrer de 1990).

CORRECCIÓ D'ERRORS de l'Ordre de 24 de febrer de 1990 per la qual es desenvolupen les normes bàsiques de cotització a la Seguretat Social, Desocupació, Fons de Garantia Salarial i Formació Professional contingudes en el Reial Decret 234/1990 de 23 de febrer (B.O.E nº 62 de 13 de març de 1990).

MINISTERI D'OBRES PÚBLIQUES I URBANISME

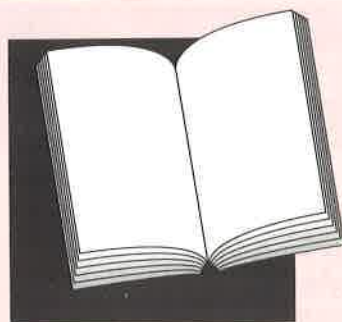
ORDRE de 29 de març de 1990 per la qual es determina el mòdul i s'estableixen els preus de cessió per a 1990 dels habitatges de protecció oficial acollits a règims anteriors al Reial Decret 31/1978, de 31 d'octubre (BOE nº 78 de 31 de març de 1990).

MINISTERI D'ASSUMPTES SOCIALS

RESOLUCIÓ de 8 de març de 1990 de la Direcció General de l'Institut Nacional de Serveis Socials per la qual es desenvolupa l'Ordre de 7 de juliol de 1989 i s'estableixen els preus de plaça/dia i la plantilla mínima de personal amb què han de comptar els centres amb els que es realitzen concerts de reserva i ocupació de places (BOE nº 67 de 19 de març de 1990).

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA

ORDRE de 5 d'abril de 1990 per la qual es regula la composició, elecció, constitució i renovació dels Consells dels Centres de Professors, així com el nomenament i la renovació dels seus Directors (BOE nº 87 d'11 d'abril de 1990).

BIBLIOGRAFIA

Drogodependencias y Sistemas Penal y Penitenciario / O. Medina Mancebo i col.laboradors. Col.lecció INTRESS. Sèrie ESTUDIOS, núm. 2. 155 pp. 1990.

La relació, no demostrada empíricament, de la drogodependència amb la delinqüència, presó i reincidència, és una constant en l'opinió pública no solament del nostre país, sinó d'Europa occidental. I això, malgrat que les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat haurien de ser orientades vers la reeducació i la reinserció social del drogodependent.

El present estudi analitza els elements dels sistemes penals i penitenciaris de diversos països, inclosa Espanya, amb l'objecte de conèixer les possibilitats i mecanismes de l'escomesa de les persones que per problemes de drogodependències han estat en el circuit dels esmentats sistemes. S'inclou en el text l'anàlisi dels sistemes del nostre país, França, Itàlia, Regne Unit, Holanda, Suècia i República Federal Alemanya, dels que se'n descriuen els aspectes legals i organitzatius, incloent, també, descripcions d'experiències.

Drogodependencias y su Tratamiento en Siete Países Europeos / J. Rodríguez Roca i col.laboradors. Col.lecció INTRESS. Sèrie ESTUDIOS núm. 1. 181 pp. 1989.

Aquesta publicació descriu el tractament de les drogodependències no institucionalitzades, la seva evolució històrica i el marc legislatiu en el que es desenvolupen a sis països europeus: França, Itàlia, Regne Unit, Països Baixos, Suècia i República Federal Alemanya, incloent, a més, una referència a la seva situació al nostre país.

Realitzada per un equip de professionals que, des del marc dels Serveis Socials i la Sanitat, actua en serveis preventius i assistencials en el camp de les drogodependències, aquesta obra és d'utilitat tant per aquells que han d'escometre el tractament de drogodependents com per als que tenen responsabilitats en la gestió i planificació dels serveis.

II JORNADAS DE PSICOLOGÍA DE LA INTERVENCIÓN SOCIAL (2 vols.)

Ministerio de Asuntos Sociales
Instituto Nacional de Servicios Sociales, 1989
María de Guzmán 52, Madrid, tl. 25 32 605

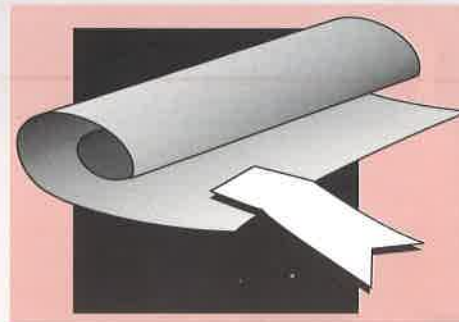
La celebració a Madrid els dies 28, 29 i 30 de novembre de 1988 d'aquestes jornades organitzades pel Col·legi Oficial de Psicòlegs, constituï un clar exponent de l'obligat enfocament interdisciplinari que en el moment actual ha de tenir qualsevol apropament al món dels Serveis Socials.

L'interès de l'abundant documentació generada, ha motivat la inclusió en el Pla Editorial de l'INSERSO pel present any del document que es presenta dividit en dos toms. Per facilitar la visió de conjunt de l'obra, al final de cada tom s'inclou un índex general.

RENTA MÍNIMA I SALARIO CIUDADANO

Documentación social nº 78
(gener-març 1990)
Càritas Española
San Bernardo 99bis, 7º
28015 MADRID
Preu: 1000 ptes.

En aquest nou número de la col·lecció "Documentación social" es publiquen les ponències, taules rodones i comunicacions que tingueren lloc en el simposi sobre renda mínima i salari ciutadà celebrat a Madrid de l'1 al 4 de març del present any.

PREMIS

Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic 1990

El concurs es regirà per les següents

BASES

1- TEMA: Les obres que aspirin al Premi, hauran de contenir una reflexió sobre alguna experiència pedagògica realitzada o bé sobre un projecte d'acció a realitzar.

2- CARACTERÍSTIQUES: Els originals hauran de tenir una extensió mínima de 150 fulls, DIN-A4, escrits en català, per triplicat, mecanografiats a doble espai i a una sola cara, i portaran nom i adreça de l'autor en plica tancada.

Els autors que vulguin presentar-se al premi amb pseudònim, hauran de dipositar una plica dins d'un sobre tancat juntament amb els exemplars originals, i amb la identitat de l'autor, amb la indicació: "Premi Joan Profitós", d'assaig pedagògic, conté plica.

El Secretari de la Fundació tindrà custòdia de les pliques fins a la Nit de Santa Llúcia, en la qual serà oberta públicament la plica corresponent a l'obra guanyadora, com també les dels finalistes que ho autoritzin.

Si l'autor desitja que l'obra premiada sigui publicada amb pseudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

3- PARTICIPACIÓ: No hi ha altra limitació que les previstes en les presents BASES.

4- DOTACIÓ: L'import de la dotació del Premi "Joan Profitós" és de 300.000 ptes.

5- DRETS DE PUBLICACIÓ: La Fundació "Joan Profitós" es reserva el dret de publicar l'obra premiada. En el cas que fos decidida la publicació de l'obra, comportaria la cessió dels drets d'autor a la Fundació referits a la primera edició de l'obra. Si passats sis mesos de la proclamació del Premi, la Fundació no ha fet ús d'aquests drets, l'autor podrà disposar lliurement de l'original.

6- ADREÇA I TERMINI DE PRESENTACIÓ: Els originals de les obres aspirants al Premi "Joan Profitós", hauran d'ésser presentats a:

FUNDACIÓ "JOAN PROFITÓS"
Rda. Sant Pau, 80-2on •
08001 - Barcelona

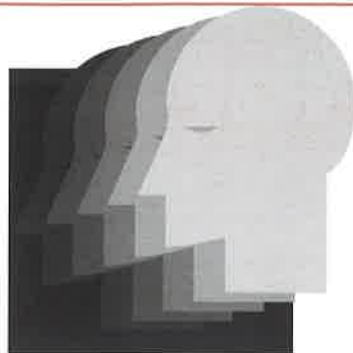
El termini de presentació es clourà el dia 30 d'octubre de 1990.

7- RECOLLIDA D'ORIGINALS: Les obres no premiades podran ser retirades a la secretaria de la Fundació, a partir d'un mes després de la proclamació del Premi i fins a un termini màxim de tres mesos, mitjançant la presentació del rebut corresponent. Passat aquest termini, la Fundació no es fa responsable de la conservació dels originals.

8- La presentació d'originals aspirants al Premi, pressuposa l'acceptació d'aquestes BASES.

Barcelona, 27 de novembre de 1989

FORMACIÓ

Curs sobre Treball Social amb grups

Barcelona, 7, 8, 14, i 15 de juny de 1990
 Departament de Suport Tècnic
 Àrea de Serveis Socials - Diputació de Barcelona
 Comte d'Urgell 187
 08036 BARCELONA, Tel. (93) 40 22 22 ext. 721

I Debat sobre Infància i Joventut socialment desfavorides a Catalunya

Barcelona 8 i 9 de juny 1990
 Associació Josep Narcís Roca i Ferreras
 Montcada 20, pral.
 08003 BARCELONA, Tel. (93) 41 80 772

Curs sobre organització del servei d'ajuda a domicili

Palma de Mallorca, 18, 19 i 20 de juny de 1990
 INTRESS
 Vicenç Mut 6, 2ª
 07001 PALMA DE MALLORCA, Tel. 71 50 29

Curs sobre noves tecnologies / noves professions

Madrid, 11, 12, i 13 de juny de 1990
 Instituto de la Juventud
 Nuncio, 8
 28005 MADRID, Tel. (91) 26 59 406 / 26 67 207

Curs d'assessorament per a la creació i promoció d'empreses en l'economia social

Madrid 4, 5, i 6 de juny de 1990
 Instituto de la Juventud
 Nuncio 8 / 28005 MADRID, Tel. (91) 26 59 406 / 26 67 207

notícies

En el núm. 13 d'Alimara (maig - juny 1988) oferíem una entrevista amb membres de la Federació Balear d'Esports per a Minusvàlids; en aquest número tenim l'honor de comunicar-vos que Jaume Grimalt, Xavier Torres i Marina Castell, tots ells pertanyents al C.D. ASMI i entrenats per Maria Castañer han aconseguit en els XX Campionats d'Espanya de Natació d'Hivern per a minusvàlids, celebrats recentment a El Ferrol, set medalles d'or i quatre de plata.

Des d'aquí la nostra més fervent enhorabona.

El Grup Parlamentari Nacionalista i d'Esquerrres va remetre una carta a la redacció d'ALIMARA sol·licitant la difusió de les conclusions presentades per aquest Grup a la Comissió no permanent d'investigació de les toxicomanies a les Illes Balears; tant aquestes com les aprovades posteriorment, les podeu trobar al Butlletí del Parlament núm. 79 de 30 de març i al núm. 81 de 20 d'abril respectivament. Al llarg de les 19 conclusions es posen de manifest alguns aspectes que es consideren fonamentals per tal d'obtenir resultats positius en la prevenció i tractament de les toxicomanies, així com en la reinserció dels afectats. Es parla de la urgent necessitat de posar en

marxa, per part de les administracions públiques i entitats privades interessades, programes d'actuació evitant divergències polítiques i dispersió de recursos i esforços. Es fa menció de la imprescindible coordinació entre totes les institucions competents en la matèria i la obligació de promoure la participació ciutadana.

A més de criticar alguns punts de la política assistencial duita a terme fins ara, es proposen mesures alternatives amb les quals es creu que es podrà millorar la situació i pal·liar les greus conseqüències d'aquesta problemàtica.

Per aprofundir en la qüestió, vos remetem una vegada més als butlletins esmentats.

NECESSITAM MONITORS VOLUNTARIS PER A CLUBS DE JOVES I CENTRES D'ESPLAI QUE VULGUIN TREBALLAR A LES BARRIADES DE CIUTAT.

NO CAL EXPERIÈNCIA.

PER A MÉS INFORMACIÓ:
 Servei de Promoció de
 l'Associacionisme Infantil i Juvenil.
 Carrer Portella 10, Tel: 71 89 96

AJUNTAMENT DE PALMA

EL SALARI SOCIAL

Algunes comunitats autònomes oferten ja un tipus de prestació social que, essent habitual a altres nacions d'Europa (França, Gran Bretanya, Països Baixos, Bèlgica, Irlanda, Luxemburg, Noruega, Dinamarca...), encara resulta una qüestió prou indefinida i polèmica a l'Estat espanyol. La coincidència en considerar als sistemes de protecció social com insuficients i de poca eficàcia davant les necessitats de lluita contra la pobresa, és unànim. Es constaten moltes llacunes en els sistemes de protecció i d'assegurances socials i resulta igualment unànim la creença que el camí més conseqüent per a encarrilar les respostes a les situacions de pobresa passa per l'establiment de quelcom que garanteixi una renda mínima, es digui salari social, renda mínima d'insersió o el que es vulgui. Les solucions i les respostes, tot i que no es poden defugir les responsabilitats de les administracions, són

assumpte de tots, un compromís que més prest o més tard es convertirà en exigència.

La producció escrita, les trobades comunitàries i professionals, la investigació o la producció conceptual, la legislativa i les experiències en el camp assistencial són, d'un temps cap aquí, prou abundants com perquè en facem ressò. Un ressò que, si no un impacte immediat, sí que pretén estimular el debat i la reflexió sobre el tema.

Cites que recollim sobre el tema

Com a professionals de treball social, "la qualitat de vida" no pot deduir-se mecànicament de l'augment dels paràmetres monetaris o de consum, tot i essent aquests una de les seves condicions necessàries. La participació plena de les persones i els grups en la vida social i el

desenvolupament de les seves capacitats creatives en una convivència solidària, són els objectius amb els que la nostra professió es troba compromesa des d'una concepció progressista del Benestar. (Declaració del Consell General de Col·legis de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials, Rev. de Servicios Sociales y Política Social, 15, 1989: 5-6)

... amb aquest compromís, recomanem a l'estat la generació de mecanismes compensadors de les rendes com a dret garantit per l'article 41 de la Constitució per a totes les persones que no puguin obtenir-les mitjançant el seu propi treball o capital. (Rev. Servicio de documentación de Cáritas, vol. 2, 1990: 1-4).

La constància sobre l'estat de necessitat i de pobresa de grans

col·lectius de població, és un fet que configura la realitat espanyola actual. Les sortides a aquesta situació no es tractaran mitjançant accions puntuals, per molt necessàries que aquestes siguin, sinó amb mesures polítiques, econòmiques i socials que responguin a polítiques globals. Entren en joc orientacions fonamentals, opcions de la societat, maneres de viure i consum i, sobretot, la capacitat de traduir efectivament el discurs sobre la solidaritat i la justícia. Ens decan-

tam per unes prestacions socials que garanteixin a tots els ciutadans una qualitat digna de vida i feim una crida a la responsabilitat, compartida per l'Estat, les administracions, les organitzacions i els ciutadans, de crear i planificar solucions davant les noves necessitats socials que els canvis demogràfics, socioeconòmics, de valors i de costums, exigeixen. Si en algun moment s'ha concebut la RENDA MÍNIMA D'INSERCIÓ com a necessària i urgent, en

una política a curt termini, som concients que no va a les arrels del problema i creim, per tant, que pot dissenyar-se una nova política de distribució de la renda orientada cap al SALARI CIUTADÀ, concebut en el marc d'una política social a mitjà i llarg termini. (Revista Documentación Social, 78, 1990: 7-11).

Tot seguit reproduïm un article aparegut a La Vanguardia de dia 3 de març de 1990 signat per Jordi Goula.

Salario Social,

la caridad organizada a través de los presupuestos.

A juzgar por las conclusiones a que llega un informe de la CE sobre la lucha contra la pobreza, la percepción de la renta mínima garantizada -nombre con que se conoce al salario social en Europa- no ha solucionado los problemas de la indigencia. Los países en que tiene más tradición, incluso la han visto aumentar, como es el caso de Gran Bretaña. Por ello, el testimonio de los métodos utilizados no hace alentar excesivas esperanzas sobre su eficacia. Por supuesto, tampoco su finalidad es la de eliminar la pobreza. ¿Cuál es entonces? Pues, simplemente paliar sus efectos. Llegar allí donde los sistemas habituales de protección social no alcanzan.

Su necesidad aparece con los cambios que se han producido en la sociedad europea desde la crisis del petróleo de 1974 y que han dejado desfasados una serie de mecanismos habituales de previsión, tanto por la magnitud del fenómeno, como por sus aspectos diferenciales. Hoy, por

ejemplo, las familias numerosas y los ancianos ya no son los segmentos en los que se producen

**Su
implantación
en Europa
se ha limitado
a paliar un
problema,
pero no
a resolverlo.**

los mayores problemas. El paro y el aumento en la duración del mismo, la progresiva precarización del empleo y la desestabilización de las familias son tres fenómenos relativamente nuevos que han dado paso a colectivos en vía de marginación. Jóvenes a la busca del primer empleo, separadas con hijos o personas aisladas, reclaman mecanismos diversos para su reinserción.

La solución es difícil. Requiere dinero y voluntad para luchar contra ello, tras haber aceptado que el sistema de economía de mercado por sí solo es incapaz de resolver las desigualdades. El papel redistribuidor de la renta asumido por el Estado debe modificarse radicalmente, en un periodo en el que el "welfare state" es fuertemente criticado desde las posiciones políticas liberales. Por ello, las discusiones que ha tenido la aplicación de la renta mínima garantizada han sido muy grandes. El peligro de que acabe convirtiéndose en un sucedáneo al trabajo es patente. A partir de aquí el debate se ha centrado en la cuantía que debía tener la prestación, en porcentaje del salario mínimo. Una cifra demasiado baja no ayudaría en nada y si es excesiva podría fomentar los despidos masivos y hacer aumentar todavía más el trabajo sumergido. No se ha encontrado una solución y los diversos países no se han esforzado tampoco en encontrarla.

Se trata, pues, de un "parche" humanitario, en el que se entremezclan un sentimiento de culpabilidad proveniente de una determinada forma de entender

la sociedad -a través de la economía de mercado-, con la disciplina presupuestaria y el miedo a que la picaresca acabe por desvirtuar la propia esencia del planTEAMIENTO. Por ello, los controles de acceso y de seguimiento son parte decisiva en su implantación. En este sentido, sin embargo, resulta incluso contradictorio observar cómo en algunos países europeos existe un elevado porcentaje de "usuarios" potenciales que lo desprecian. Alemania, con un 50 por ciento, es el caso más aleccionador. Los motivos que se aducen para explicar este rechazo van desde el carácter humillante que supone el constante control de los ingresos, hasta la complejidad administrativa de los trámites, pasando por la falta de información de los círculos marginados.

Las características generales de su aplicación en los ejemplos europeos pueden sintetizarse en cuatro grandes apartados, según la Oficina Internacional del Trabajo, con sede en Ginebra. En primer lugar, está su carácter complementario de los regímenes de seguridad social y aparecería como el último cordón de seguridad para aquellas personas necesitadas, ya sea por falta de recursos o por carecer de derechos que les permitan incluirse en los mecanismos de protección social.

Otra de las características es que no es universal, es decir, que está restringido a unos colectivos

determinados, en función de una serie de variables: edad, años de residencia o nacionalidad, contrapartidas en términos de empleo o de cursillos de formación, etcétera. En ningún caso, por otro lado, se le consi-

mayores que recibe es su carácter caritativo. Es evidente que en la actualidad, una definición de la pobreza pasaría no solamente por la simple falta de recursos, sino por un cúmulo de carencias entre las que estarían la salud, la vivienda, el empleo o la formación. Por ello la prestación que no vaya acompañada de una serie de medidas de reinserción corre el riesgo de aumentar el corte que se produce en la sociedad entre aquellos que tienen derecho a un trabajo y los que están excluidos del mismo.

El trasfondo de la cuestión se halla, precisamente, en el carácter puramente asistencial que tiene. Poco importa que en sus inicios todos los países que aplican este tipo de ayudas -siete en la CE- se planteen su complementariedad con una serie de actuaciones de reinserción social. A la larga, como confirma la experiencia, se termina por pagar y se hace muy poco más. Los problemas que surgen al intentar coordinar las distintas políticas económicas y

sociales de reinserción son enormes y sólo en Luxemburgo se ha dado un paso serio al crear un servicio nacional de acción social.

Con todo, una de las críticas

En España, donde se están dando los primeros pasos en este camino, es de esperar que se tome buena nota de las conclusiones a que se está llegando en la CE. Con toda probabilidad, situaciones de "absentismo" como la alemana, aquí no se van

a dar, sino todo lo contrario. Experiencias con otro nombre las tenemos en comunidades como la andaluza y no son precisamente ejemplares en el campo de la reinserción. El proverbio chino que enfrenta la disyuntiva de dar un pez o enseñar a pes-

car, recobra actualidad, si es que alguna vez la ha perdido. En Cataluña, las intenciones expuestas por la Generalitat son inmejorables y se va a jugar con la ventaja de saber lo que no se debe hacer. Más no se puede pedir.

Recull bibliogràfic

Hem recollit un conjunt de referències bibliogràfiques de recent aparició amb el criteri de que es tracti de publicacions que es refereixen monogràficament, de manera extensa a la qüestió del (per generalitzar) "salari social".

CARITAS Dossier Renta mínima y salario ciudadano. Vol. I. Servicio de documentación, Madrid, octubre de 1989.

CARITAS Dossier Renta mínima y salario ciudadano. Vol. II. Servicio de documen-

ción de Cáritas, Madrid, febrero de 1990.

COMUNIDADES EUROPEAS Contra la pobreza en Europa. Vol. II: Salario Social. Fundación Encuentro, Madrid, 1989.

MINISTERIO DE ASUNTOS SOCIALES Informe sobre diferentes prestaciones sociales en la CEE y en España. Madrid, 1989.

PARLAMENTO DE ANDALUCIA Salario Social. Informe documental. Servicio de documentación, Sevilla, 1990.

REVISTA DOCUMENTACION SOCIAL, núm 78, Gener-Maig de 1990, monogràfic sobre "Renta mínima y salario ciudadano".

REVISTA DE SERVICIOS SOCIALES Y POLITICA SOCIAL, núm 15, tercer trimestre de 1989. Monogràfic sobre Salario Social (Conté les actes del Simpòsium realitzat a Madrid de l'1 al 4 de Maig de 1990).

BUTLLETA DE SOL.LICITUD

Si vols rebre "ALIMARA" a ca teva, emplena, per favor, aquesta butlleta

Nom i cognoms.....

Adreça.....

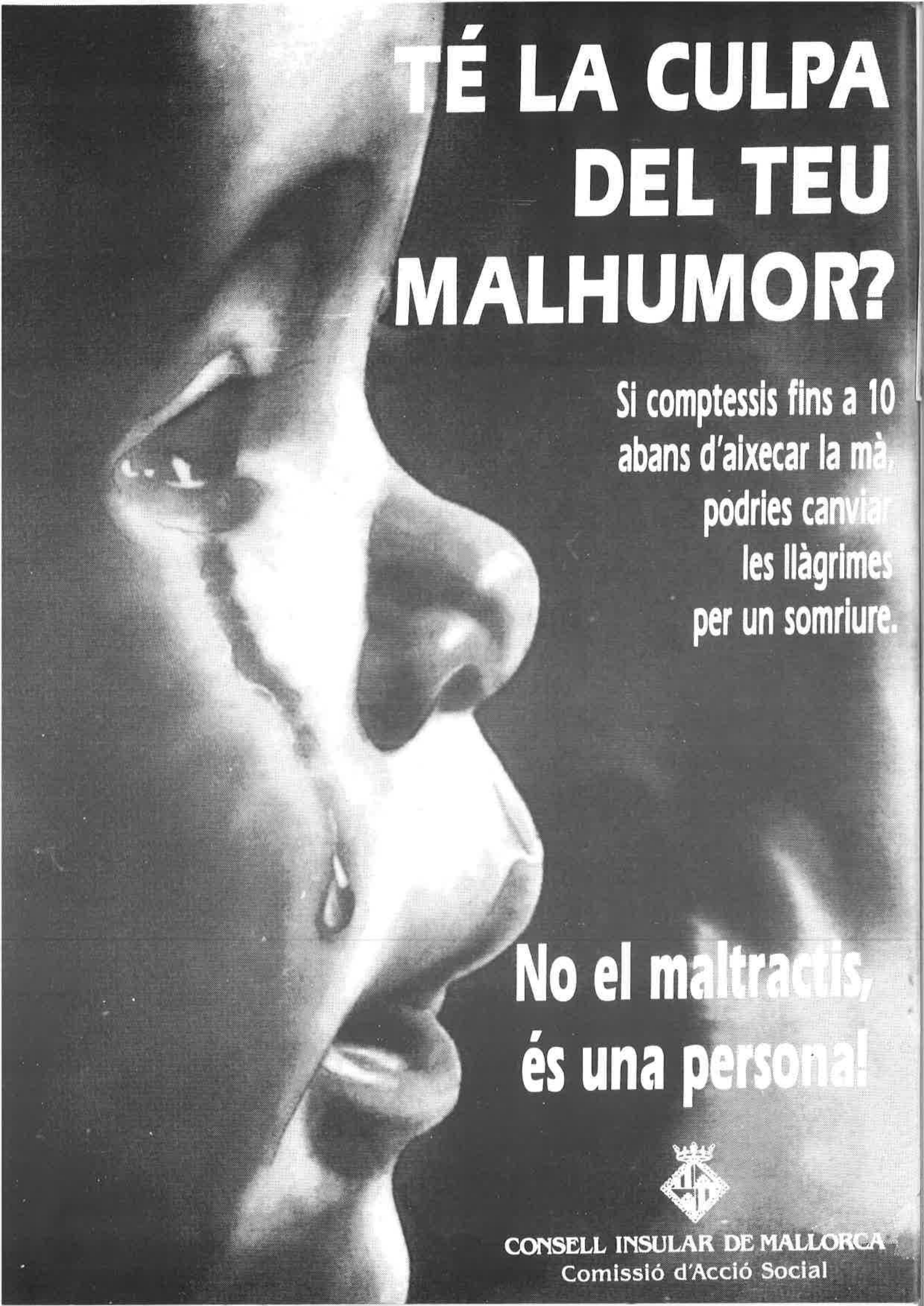
Població.....

Codi PostalTelèfon

Professió o treball

Servei d'Acció Social
Carrer Almudaina 5
07001 Palma de Mallorca
Tel. (971) 72 15 05 ext. 286
Telefax: (971) 71 90 88
(Atn. Acció Social)

TÉ LA CULPA DEL TEU MALHUMOR?

Si comptessis fins a 10
abans d'aixecar la mà,
podries canviar
les llàgrimes
per un somriure.

**No el maltractis,
és una persona!**

CONSELL INSULAR DE MALLORCA
Comissió d'Acció Social